

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Izguba skoraj v celoti pokrita

Delavski svet jeseniške Železarnice je obravnaval poslovno poročilo in poslovanje ocenil kot dokaj uspešno — Več polizdelkov so naredili sami, proizvodnja pa je za to nekaj manjša — Manjši je tudi izvoz — Finančni rezultati pa so dokaj ugodni

Jesenice — Čeprav so v Železarni letos začeli brez zaloga repromateriala in polizdelkov in bliskiranim deviznim računom, so se razmere iz mesec v mesec izboljševale. Tudi izguba, ki je po treh mesecih znašala v petih temeljnih organizacijah 201 milijon dinarjev, se je ob polletju zmanjšala na 183 milijonov dinarjev in je razen 17 milijonov dinarjev v celoti pokrita znotraj delovne organizacije. Zato je delavski svet železarnice na rednem zasedanju pretekli teden, poslovanje v prvem polletju

ocenil kot uspešno, čeprav planirani cilji na skoraj nobenem področju niso bili v celoti doseženi. Obenem pa je podprl vse predlagane ukrepe za izboljšanje organizacije dela, odpravo ozkih grl in s tem za povečanje proizvodnje.

Zaradi pomanjkanja polproizvodov (vložka), oziroma slabe oskrbe s surovinami, so se v Železarni v kar največji meri potrudili in izdelali čimveč polproizvodov sami. To jim je sicer izredno zvišalo stroške, vendar so si s tem zagotovili delo. Posle-

dica tega pa je, da je proizvodnja končnih izdelkov znašala 180.241 ton ali za 28.000 tona manj kot so planirali in celo nekaj manj kot so naredili lani. Zaradi manjše proizvodnje je bil manjši tudi izvoz in sicer so izvozili za 14,5 milijona dolarjev in s tem dosegli le 62 odstotkov plana. Uvozili pa so za 18,9 milijona dolarjev in s tem izpolnili 64 odstotkov plana. Razmerje med uvozom in izvozom se je sicer izboljšalo, vendar pa cilj ne more biti pokritje oziroma pozitivna bilanca, temveč čimvečji izvoz, ker le ta lahko zagotavlja potrebne surovine in s tem delo in socialno varnost velikega dela jeseniških občanov.

S tem, da so vložek oziroma material, ki so ga dali v proizvodnjo, skušali kar najbolj oplemenititi, so dosegli, da se je povečalo število izdelkov, ki so dohodkovno zanimivi in tako računajo, da so v prvem polletju sestavo proizvodnje izboljšali za 4 odstotke, kar je zelo veliko in je znatno vplivalo na poslovne rezultate. Drseči tečaj dinarja je pripomogel, da so z izvozom lovili inflacijo, čeprav pa jim je uvoz velik del tega dohodka spet pojedel. Svoje so k boljšim poslovnim rezultatom prida le tudi cene izdelkov, ki so bile višje za 44 odstotkov.

Tako je bil celotni prihodek v primerjavi z lani za 31 odstotkov večji, dohodek je porasel za 39 odstotkov, čisti dohodek za 53, osebni dohodki pa so s gibalom v skladu z dogovorom. Zadovoljiv finančni rezultat je omogočil tudi povišanje in delavski svet je potrdil za 5 odstotkov višje akontacije od 1. septembra dalje.

Drugo polletje so v jeseniški Železarni začeli z dovolj velikimi zalogami polizdelkov in z zelo slabo oskrbo s ferolegurami, katerih zaloge pogosto ne zadostujejo več kot za enodnevno proizvodnjo, zato ostaja še naprej glavna skrb oskrba in redna proizvodnja. Kljub temu računajo, da bo proizvodnja normalno tekla in bodo lahko izpolnili izvozna naročila in kolikor toliko oskrbeli tudi domači trg. Do konca leta naj bi na konvertibilno področje prodali za 19,3 milijona dolarjev izdelkov in bi s tem izpolnili 85 odstotkov plana oziroma bi izvozili toliko kot lani, ko so izvoz obravnavali kot rekord. Na klirinškem področju pa pričakujejo izkupiček 12,5 milijona dolarjev in 75 odstotno izpolnitev plana. Skupen izvoz naj bi veljal 31 milijonov dolarjev. Manjši izvoz seveda pomeni tudi manjši uvoz, zato v vseh temeljnih organizacijah že pripravljajo potrebne ukrepe, da bo proizvodnja normalno tekla.

Na delavskem svetu so tudi sprejeli ukrepe za izboljšanje in povečanje proizvodnje v temeljni organizaciji Bluming štelci, ki sedaj predstavlja ozko grlo v proizvodnji. Obvezali so se, da bodo delavci v tej temeljni organizaciji dobili dovolj materiala, sami pa bodo morali narediti vse, kar je v njihovi moči. Vendar so delavci te temeljne organizacije menili, da bi morali najprej dobiti manjkajočih 40 delavcev, ker je skoraj nemogoče zahtevati od ljudi, ki delajo na 4 izmene in v težkih delovnih pogojih, še večje napore. L. Bogataj

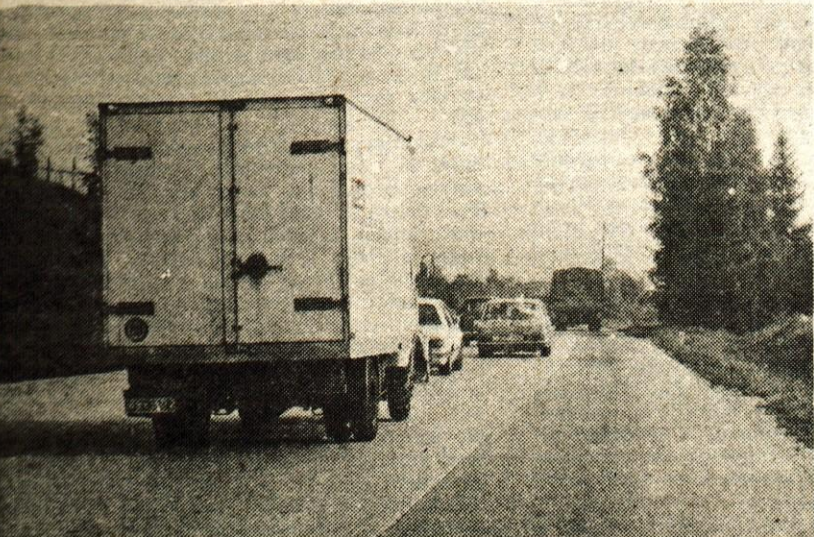

Sijajna uspeha bratov Petrič

KRANJ — Plavalca iz Kranja, člana plavalnega kluba Triglav, brata Borut in Darjan Petrič, sta na šestnajstem evropskem prvenstvu ponovno dokazala, da sta res prava mojstra. Na tem prvenstvu v Rimu sta osvojila kar tri medalje. Borut je bil srebrni na 400 in 1500 m kravl, Darjan pa si je priplaval bron na 400 m kravl, enako mesto kot pred dvema letoma na evropskem prvenstvu v Splitu, kjer je v tej disciplini Borut osvojil evropsko zlato in prvič premagal slovitega reprezentanta SZ Salnikova. Ta je na prvenstvu v Rimu osvojil dve zlati odličji v tistih disciplinah, kjer sta brata Petrič osvojila vse tri kolajne.

Samo čestitati moramo fantoma za uspeh, ki sta ga dosegla v Rimu. S svojimi mesti sta ovrгла govornice, da v Rimu ne bosta uspela. Že v prvi disciplini na 200 m kravl, sta s svojimi mesti pokazala, da sta bila v Rimu izvrstno pripravljena. In s svojimi res odličnimi nastopi nato v naslednjih disciplinah dokazala, da sta res prava šampiona. Šampiona, ki ju krasi skromnost in v pravem trenutku znata in zmoreda tisti cilj, ki si ga zastavita. Njuna uspeha po tem nastopu v Rimu dovolj zgovorno kažeta, da sta v svetovnem in evropskem plavalnem vrhu. Še enkrat res iskrene čestitke za tako izvrstne nastope njima in trenerju, očetu dr. Dragu Petriču!

-dh

Tovornjaki se nič kaj radi ne umaknejo — Gorenjska cesta se posebej v poletnih dneh duši v prometu. Veliko tujcev te dni hiti z dopusta proti domu in kaj rado se dogodi, da se za tovornjaki nabere dolga kaka vozil. Posebej za tistimi seveda, ki se nikakor nočejo umakniti hitrejšim osebnim vozilom, četudi jim je na voljo odstavni vozi pas. Miličniki na motorjih jih seveda opozarjajo, toda vsepovsod vendarle ne morejo biti. Poklicni vozniki bi morali najbolj spoštovati vozniške dolžnosti, biti zgled drugim, pa temu pogosto ni tako. — Foto: I. Kokalj

Šola se začenja

Če že zaradi nenavadno vročih avgustovskih dni starši pozabljamo, da je treba v knjigarno, nas opominjajo otroci. Strašno jih zanima, kakšne so letošnje nove knjige. No, koliko stanejo, ni tako pomembno, s tem naj se ubadajo starši. Da so tu le nove knjige, novi zvezki, novi ovitki, nove radirke, novi svinčniki, novi tintobrisalci, nove bombice... Novih bombic že ni. Zaman jih iščemo od trafike do knjigarne. In ni vseh knjig za petčke, za šestčke, sedmčke. Kar pa je tu, je pa drago kot žefran. Knjiga, ki je še lani stala 40 dinarjev, je danes poskočila na 200 dinarjev. Znebili se bomo denarja kot nikoli doslej. Komplet učbenikov za 7. razred stane danes že kar 2.500 dinarjev, za usmerjeno izobraževanje pa še veliko več.

In ko bi vsaj lahko ob koncu leta zbral knjige skupaj in jih dal mlajšemu otroku, da bi jih s pridom spet uporabil! Vsak otrok dobi vsako leto novo knjigo, nov delovni zvezek!

Kje so tisti časi, ko je ena vadbica držala sedemnajst let!? Zdaj pa za vsako najmanjšo spremembo nov učbenik! Vse kaže, da imajo nekje še vse prevelike apetite, vse preveč denarja in vse premalo razumevanja za starše in naposled tudi za 7. razred družbo. Kot bi se aktivnost in delo nekaterih odražala le v novih učbenikih! Koliko pa stane, pa ni važno.

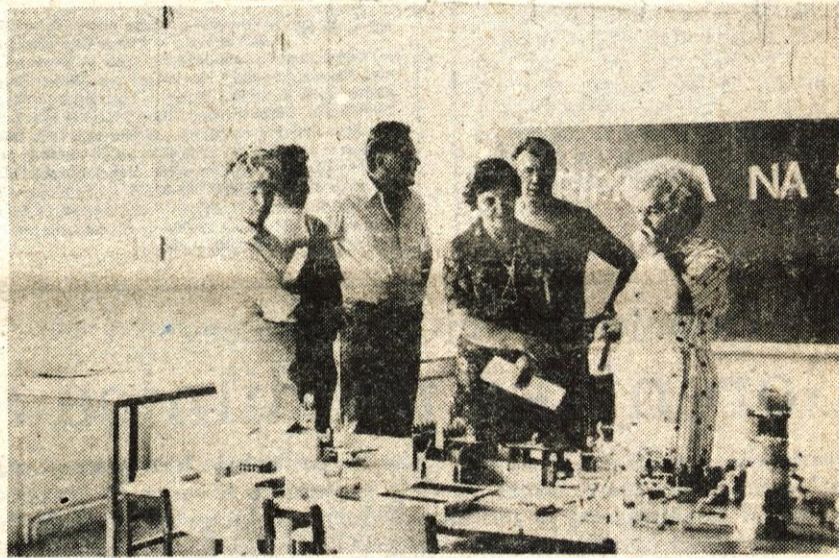
Nobene novotarije ne obidem. Nič več ni treba otrokom pisati. Le še teste izpolnjujejo. To je najmodernejši način izobraževanja v svetu. Mi tudi ne moremo brez njega! V knjigi daš otroku že vse servirano vnaprej. Vse je opremljeno z vprašanji, z odgovori, s črtami, da bo na njih učenec zapisal odgovor. Kaj je lažjega, kot iz vnaprej podanih odgovorov izbrati pravega, ga obkrožiti in naloga je gotova. Brez napetega premišljevanja, kaj bo napisal, kako bo formuliral stavek. Potem pa ugotavljamo, da naši otroci ne znajo napisati najbolj navadnega prostega spisa, da se sploh ne znajo izražati...

Zaradi tistih nekaj v knjigi zapisanih odgovorov in obkroževanj je ob koncu leta knjiga neuporabna za drugega. Srce te boli, ko mečeš iz predalov tako dragocene knjige. Toda uporabiti jih ni maš kje, kajti novega učenca čaka na novo natisnjena, z novimi črtami načrtana knjiga, ki jo bo spet lepo pokrival in ob koncu leta odvrnel...

Papirja ne bo. Cene učbenikom so visoke. Mar se ne bi mogli dogovoriti, da bi knjige držale vsaj nekaj let. Vsaj toliko časa, kolikor je, denimo, življenjska doba takšne knjige, ki gre iz rok v roke. Mar ne bi vsaj tiste knjige, ki se uporabijo le enkrat, tiskali na slabšem papirju? Za izpolnjevanje s svinčnikom bo najslabši papir še vedno dovolj dober.

Bodite prepričani, tudi najbolj bogati v svetu si ne privoščijo takšnega razkošja, kot smo si ga mi prav pri šolstvu zadnja leta. In zadnji čas je, da temu razmetavanju napravimo konec.

D. Dolenc

Obnovljena šola v Davči

Davča — V nedeljo so se krajani Davče, nekdanji učitelji davške šole, predstavniki delovnih organizacij iz škofjeloške občine, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in drugi obiskovalci zbrali na slovesni otvoritvi obnovljene podružnične šole v Davči.

V hriboviti vasi Davči na koncu selške doline, kjer so si kmetije oddaljene tudi uro in več peš poti, hočejo poskrbeti, da bi mladi ostajali na kmetijah. Prav šola je tista, ki marsikateri mlad par vzpodbudi, da ohranita kmetijo, vzgojita otroke, ki bodo imeli nekoč radi svojo vas. Prav zato so že pred tridesetimi leti zgradili šolo, ki je bila predvsem zmaga in dokaz vaščanov, kaj vse zmorejo narediti s skupnim delom. V šolski stavbi pa so našli tudi prostor za veliko dvorano in oder, kjer so se zbirali na predavanjih, proslavah, sestankih, zaživelo pa je tudi kulturno življenje na vasi. Sprva so šolo obiskovali učenci do osmega razreda, kasneje pa so v šoli ostali le še učenci nižjih razredov, nato pa le še prvi trije razredi. Tudi učiteljev je bilo večjih več, sedaj je le še ena sama, Francka Bevk, ki poučuje vse tri razrede. Učencev je sedaj le dvajset,

žec nekaj let pa jih bo več, saj se vedno več mladih odloča ostati doma na kmetiji.

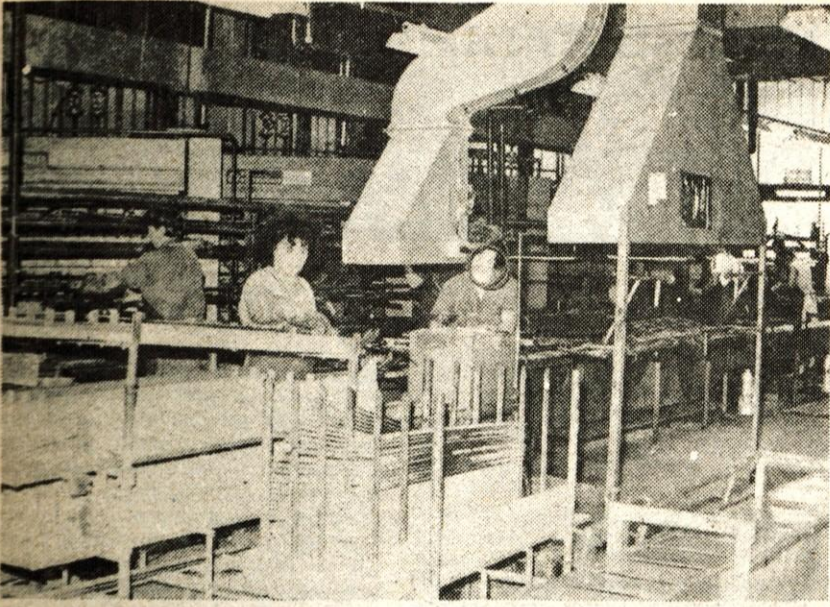
Stara šola je po skoraj tridesetih letih postala zastarela, v njej ni bilo kurjave, oprema je bila slaba, šola pa je prizadel tudi potres. S samopriplevom v škofjeloški občini, ki je namenjen obnovi šol, so zbrali del sredstev, ostala sredstva pa je prispevala izobraževalna skupnost Škofja Loka in krajevna skupnost Davča, ki je gradbenikom SGP Tehnik, TOZD gradbeništvo, odstopila gramoz za zunanjo ureditev. Graditi so pričeli lani konec julija in do konca novembra so šolo toliko uredili, da se je v njej pričel pouk. Do slovesne nedeljske otvoritve so uredili dve učilnici, pisarno za učiteljico, večji prostor za razgibanje, kuhinjo z jedilnico in dvorano. Zgradili so tudi kotlovnico s prizidano depozitno, ki bo omogočila tudi priključitev predvidenega objekta NIKO Železniki, ki bo zgrajen v bližini. Ob otvoritvi podružnične šole, katere pokrovitelj je bila tovarna NIKO Železniki, so podelili tudi priznanja vsem tistim, ki so si najbolj prizadevali pri obnovitvenih delih.

V. Primožič

Finale Triglav : Maribor

Kranj — Nogometaši kranjskega Triglava so se uvrstili v finale tekmovanja za pokal maršala Tita na področju Slovenije. To je njihov največji uspeh v dosedanjih 70-letnih zgodovinskih klubih. Do finala so varovanci trenerja Hasana Ibrašimovića premagali stražiško Savo z 8:7, ekipo Britofa z 2:0, žirovsko Alpino s 4:0, republiškega ligaša Rudarja iz Trbovelj z 2:1. V četrtfinalu so po streljanju enajstmetrovk izločili ljubljansko

skega drugoligaša Slovana z 8:7 in v polfinalu v gosteh Elana iz Novega mesta z rezultatom 6:5. V finalu se bo Triglav pomeril z nogometaši Maribora, s katerimi so v prvem kolu republiške lige izgubili s 3:1. Tekma — pričela se bo v četrtek, 8. septembra, ob 17. uri — bo zato tudi prestižnega pomena. Kranjski nogometaši računajo pri tem tudi na izdatno pomoč ljubiteljev nogometa iz vse Gorenjske. (cz)

Elan je bil ena prvih smučarskih tovornih v svet, ki se je začela ukvarjati z lastnim razvojem. Elanov Inštitut beleži danes 20-letnico dela, ki je bilo kronano s številnimi uspehi. Foto: I. Kokalj

Dvajset let Elanovega Inštituta

V Elanu so kmalu spoznali nujnost lastnega razvojnega dela, če so se hoteli uveljaviti na zahtevnem zunanjem tržišču — Pred dvajsetimi leti so osnovali Inštitut, s pomočjo katerega se je Elan prebil v sam svetovni vrh predvsem kot izdelovalec smuč, jadranskih letal in uteži

Begunje — Elanov Inštitut, ki dela v okviru delovne organizacije kot ena njegovih temeljnih organizacij, ima letos dvajset let. Ob letošnjem prazniku radovljiške občine so ga nagradili z občinsko plaketo. Medalje pa so prejeli štirje njegovi delavci: Janez Bohinc iz Zirovnice, Miha Finžgar iz Nove vasi, Andrej Robič iz Radovljice in Anton Volčanšek iz Radovljice. S tem so tudi v okviru občine poudarili izredno pomembno vlogo in delovne uspehe Inštituta, ki ga danes vodi Peter Petriček. V njem je zaposlenih 37 delavcev, od tega je sedem raziskovalcev.

V Elanu so zgodaj spoznali nujnost lastnega raziskovalnega dela, če so se hoteli uveljaviti na zahtevnem zunanjem tržišču. Veliki uspehi, ki jih je Elan doživel na tujem, tudi na tekmovalnem področju z Elanovimi smučmi, telovadnim orodjem, ročkami za dviganje in z drugimi izdelki so tesno povezani z delom Inštituta. Pokriva potrebe celotne tovarne po razvojnem delu, skrbi za posodabljanje tehnologije in vpeljuje novo. Najbolj je seveda zaslovel z uspehi na področju razvoja smuč, kjer je bil Elan takorekoč prvi izdelovalec smuč v svetu, ki se je začel ukvarjati z razvojem.

V Elanu so se zavedali, da bodo uspeli le, če bodo njihovi izdelki boljši kot konkurenčni, saj se bodo le tako na tujem dobro prodajali. Če se ozremo prav na začetek teh naporov, moramo povedati, da so bili v Elanu prvi, ki so začeli lesene smuč lepiti v eni operaciji in uvedli uporabo ABS, kar je kasneje povzela smučarska industrija. Prava zanimivost je, da je bil Elan prvi, ki je začel uporabljati sitotisk za dekoriranje smuč in danes je v smučarski industriji 95 odstotkov vseh dekoracij narejenih na principu sitotiska. Iz tistih časov so ohranili smuč, ki so leta 1964 izdelali za svetovno smučarsko prvenstvo novinarjev, ko so naši novinarji »blesteli« s čudovito potiskanimi smučmi. Poprej so namreč uporabljali nalepke in druge podobne stvari.

Da so se izognili plačevanju licenc — kar tedaj pri nas še nikakor ni bilo pravilo — so v Elanu šli v lastno konstrukcijo metalnih smuč. Nato

so razvili poloplastično smučko in fibreglas smuč, ki so postale izhodišče vse do danes, ko Elan v celoti izdeluje smuč na tej podlagi, ki ji lahko rečemo z umetnimi smolami ojačana steklena vlakna.

Posebej velja omeniti fibreglas skakalne smuč. Niso se lomile in zanje je interes pokazala večina evropskih reprezentanc, celo avstrijska. Začelo se je, ko je leta 1968 na olimpijskih igrah v Grenoblu slovit avstrijski skakalec, kasneje trener avstrijske reprezentance, Baldur Preimel osvojil na Elanovih skakalnih smučeh bronasto medaljo.

Nenehno so se v Elanu seveda trudili pri izpopolnjevanju alpskih smuč. Pri tem je postal tekmovalni šport poligon za preverjanje novosti. Naši smučarji tedaj še niso bili tako dobri in Elan je navezal stike s Švedmi ter tam med pionirji našel tudi Stenmarka, s katerim je povezan strm vzpon Elanovih smuč. Pri tem posebej povedati, da so v Elanu razvili izredno dobro smučko za ledene smučine in mnogi se še spomnijo leta 1974, ko so na treningu v Italiji, na izredno ledenih smučinah seveda, le Elanovim smučarjem prijemale smuč, ostali pa so se čudili.

Na področju razvoja smuč moramo vsekakor omeniti raziskovalca Andreja Robiča. Razvil je teorijo »Uniline«, to je sistem poenotenja slalomskih in veleslalomskih smuč, ki počiva na točno določenem razmerju med povosom smuč in stranskim lokom. Značilnost novih Elanovih tekmovalnih smuč je bilo radikalno zožanje smuč v predelu stopala, s čimer je bil močno poudarjen stranski lok. Novost so pozneje prevzeli vsi večji in pomembnejši izdelovalci smuč v svetu.

Elan je prvi začel izdelovati smuč z ogljikovimi vlakni, vendar so novost zaradi visoke cene in temu neustreznega izboljšanja smuč, opustili. Danes pa ogljikova vlakna preizkušajo pri tekaških smučeh.

Podobno so lastno razvojno pot ubrali tudi pri telovadnem orodju in opremljanje vrhunskih tekmovalnih je bil preizkusni kamen za Elanove izdelke. Pri tem so se odločili za celovitost ponudbe in Elan je danes znan tudi po opremljanju športne dvorane.

Prav zanimivo je, da je bil Elan prvi, ki je začel uporabljati sitotisk za označevanje smuč. Leta 1964 je bilo to in naši novinarji so na svojem smučarskem tekmovalju blesteli z izvirno potiskanimi smučmi. Novost so kasneje povzeli vsi svetovni izdelovalci smuč in danes je 95 odstotkov vseh dekoracij smuč narejenih v sitotisk tehniki. Foto: I. Kokalj

Izdelujejo predelne stene, zložljive tribune, elastične pode, ukvarjajo se z razvojem igralne opreme za otroške vrte, kjer se lahko pohvalijo z vrsto originalnih rešitev. V programu imajo tudi uteži, s katerimi so dosegli vrhunske rezultate.

Elan je bil prva jugoslovanska tovarna, ki je izdelala čoln iz fibreglasa. Poprej so poznali le lesene, nekaj tudi gumijastih. Prvi je šel na trg že leta 1962. Že od začetka so čolne izdelovali v glavnem za izvoz, posebej v Skandinavijo, zato so morali posebej paziti na kvaliteto. Tudi čolni so v glavnem plod lastnega razvoja, le nekatere dele so zaradi izvoza posneli po skandinavskih vzorih. V zadnjem času so velike napore vložili v razvoj večjih plovilnih enot in nastala je jadrnica 707 in družinski čoln P 606. Zanimivo je, da gre do doma v prodajo predvsem jadrnice.

Področje, kjer se do lanskega leta niso razvijali samostojno, so jadrna letala. Lani so začeli z lastnim razvojem, katerega plod je dvosedežno letalo DG 500.

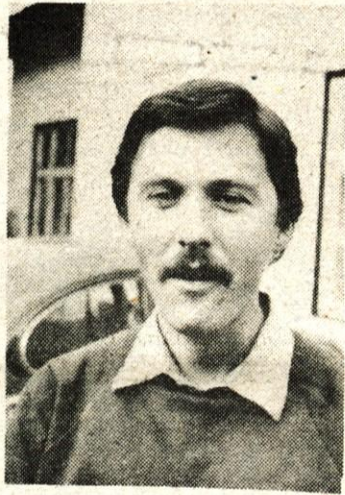
M. Volčjak

Pašništvo na Gorenjskem

Če grmičevje preraste pašnik . . .

Pogovor z Gorazdom Kokaljem, vodjem oddelka za kmetijstvo pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, o nižinski in planinski paši na Gorenjskem.

Kranj — Čeprav je paša najcenejši in najbolj zdrav način krmljenja, le nekaj več kot 50 kmetov z Gorenjske pase živino prek celega leta. Večina pase je občasno ali običajno po tretji košnji ali potem, ko se živina vrne s planin. Prve lastovke, ki pa še ne prinašajo pomladi, obetajo, da se bo tudi na Gorenjskem nižinsko pašništvo močneje uveljavilo. Bo tako tudi v planinah, kjer iz desetletja v desetletje govorimo o večjih površinah zaraščenih pašnikov, o hektarih, ki so jih pripravljivi kmetijci kar prehitro prepustili gozdarjem . . . O tem, kakšne so razmere v gorenjskem pašništvu in o njegovih nadaljnjih možnostih razvoja, smo se pogovarjali z Gorazdom Kokaljem, vodjo oddelka za kmetijstvo pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske.

♦♦♦♦♦

● Pašo skušate oživeti na različne načine, tudi z zbiranjem kmetov v krožke. Za kakšno obliko dela gre?

»Krožek za pašništvo je bil ustanovljen marca letos na pobudo kmetov. Ima 26 članov, med katerimi so poleg kmetov tudi delavci z družbenih posestev. Gre za obliko pospeševanja kmetijstva, s katero želimo navdušiti za pašo živine čimveč gorenjskih kmetov in jih obenem seznaniti z uveljavljenimi načini paše. Pred 13 leti se je večina gorenjskih kmetov odločila za pašno-košni sistem. Zaradi uvedbe mehanizacije na kmetijah in zahtevnosti ga je večina tudi pričela opuščati, čeprav daje ob doslednem izvajanju in skrbi za čredinke najboljše rezultate. Obdržal se je predvsem na kmetijah, kjer imajo travnike v večjih kosih — pri Basaju na Suhu, Robleku v Bašlju, Šebatu v Smokuču, če omenim le nekatere. Drugod so se odločili za enostavnejšo, a manj učinkovito, pašo na počez. Primer za to so pašniki pri Dolharju v Predosljah, Jamniku v Žabnici, Kernu na Letenacu, Drinovcu v Podbrezjah, na posestvih Žabnica in Pšenična Polica in tudi drugod. Tretji način, ki se je uveljavil na Gorenjskem, je kombinacija pašno-košnega sistema in paše na počez. Kmetje na sestankih krožka primerjajo učinke različnih načinov paše in skupaj s strokovnjaki zavoda in Biotehniške fakultete iščejo napake, pomanjkljivosti. Če je potrebno, razčistimo stvari na terenu. Menim, da je v tem največja vrednost našega srečanja.«

● Ne le paša, tudi pravilna paša. To je cilj, ki ga bo še težje kot v nižinah doseči na planinskih pašnikih. Za kakšne pomanjkljivosti gre?

»Na Gorenjskem smo v zadnjih letih več vlagali v izgradnjo in obnovo hlevov in pastirskih koč na planinah, manj pa v izboljševanje travne ruše, v razdeljevanje pašnikov na čredinke, v ograjevanje planin. Z bolj smotro pašo, predvsem z dognojevanjem ob koncu julija ali v začetku avgusta, bi zagotovili dovolj krme za vso pašno sezono. Pomanjkanje krme ima lahko hude posledice

— živina shujša ali se pri iskanju krme razkropi in zaide v nevarna območja, tudi na rob prepada. Pastirji bi morali v prvi vrsti skrbeti za živino in jo odgnati tudi v bolj oddaljene konce planin. Gostinstvo, prodaja kislega mleka in ostalih planšarskih dobrot, ne bi smelo biti njihova glavna dejavnost. Veliko gospodarsko škodo povzročamo, ker se med plemenskimi telicami pasejo tudi biki z nekontroliranim poreklom. To bi morali preprečiti, če ne gre drugače, pa z odkokom. Nekateri gorenjski kmetje so prav zaradi neurejenosti naših planin peljali živino na pašo na Kočevsko in Notranjsko.«

● Nobenega dvoma ni, da bi lahko na gorenjskih planinah prepsali čez poletje več živine in s tem prihranili krmo za zimsko mesec, če bi kmetijstvu »vrnilo« zaraščene pašnike.

»O tem, koliko imamo opuščeni ali zaraščeni pašnikov, nimamo zanesljivih podatkov. Številke, s katerimi razpolagamo v zavodu, so bolj ocena kot odraz dejanskih razmer. Ocenjujem, da imamo na Gorenjskem 28 opuščeni planin ali več kot dva tisoč hektarov pašnikov. Od tega največ, 13 planin, v bohinjski dolini. Za to je več razlogov. Nekdaj cenjena bohinjska cika je zgubila bitko z bolj kakovostnimi pasmami in zavoljo tega se je zmanjšalo zanimanje za rejo. Z dodatnim gnojenjem se je izboljšalo pridelovanje večjih količin krme v nižini, s tem pa se je zmanjšala potreba po planinski paši. Poleg tega ima deset bohinjskih pašnih skupnosti tudi veliko težav z dostopi do planin, z vodnimi napajališči in predvsem s pastirji — kje jih dobiti. Lani se je na gorenjskih nižinskih in planinskih pašnikih paslo prek polja 8100 glav živine (4072 goved, 3953 ovc, ostalo konji) ali 650 glav več kot leto predtem. Vsako odraslo govedo je popaslo dva hektara pašnika. Če bi uredili tudi dva tisoč hektarov zaraščenih ali opuščeni planin, bi lahko ob enaki obremenitvi pašnika prepsali še dodatnih tisoč glav odrasle živine. Številka, vredna premisleka.«

C. Zaplotnik

Izgube na Gorenjskem

Manj rdečih števil kot ob tromesečju

Gorenjsko gospodarstvo je imelo ob prvem polletju slabih 500 milijonov dinarjev izgub — Največji zguba je še vedno jesenska Železarna, sledi Sava, KŽK z Mesoizdelki in Mlekarno, Iskra Reteče, TIO in Vijakarna v Verigi Lesce — Glavni vzrok je slaba oskrba s surovinami in materiali za proizvodnjo ter cenovna nesorazmerja — Premalo pa je govora o notranjih slabostih

Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva in Kranju je gorenjsko gospodarstvo imelo ob zaključku polletja nekaj manj kot 500 milijonov dinarjev izgube. Izguba je bila za 37 odstotkov večja kot lani v enakem času, vendar pa za 32 odstotkov oziroma za 234 milijonov dinarjev manjša kot ob tromesečju. Z rdečimi številkami je zaključilo 32 delovnih organizacij, lani v enakem času 28 in ob tromesečju 52 delovnih organizacij. Šest organizacij je tokrat imelo izgubo prvič, pri 16 se je povečala. Tudi vzroki za izgubo ostajajo v glavnem enaki: neustrezna oskrba s surovinami in materialom za proizvodnjo, nesorazmerje med cenami surovin in izdelkov, neplačane terjatve, visoke obresti od kreditov, tečajne razlike in še vedno neplačane izvorne stimulacije.

V skoraj nobeni delovni oziroma temeljni organizaciji, kjer so ustrvarili izgubo pa niso med vzroki navedli notranjih slabosti kot so slaba izraba delovnega časa, slaba organizacija dela, neustrezna sestava proizvodnje, slaba dohodkovna povezanost s surovinami kot tudi pri ustvarjanju in delitvi deviznega prihodka in podobno.

Najbolj so se izgube povečale v škofjeloški občini in sicer kar za šestkrat in znašajo 49,07 milijona dinarjev. v radovljiški občini so se skoraj podvojile, in znašajo 69,3 milijona dinarjev, v kranjski občini so večje za 71 odstotkov in znašajo 159,4 milijona dinarjev, na Jesenicah so letos v primerjavi z lanskim prvim

polletjem za 4 odstotke manjše, vendar so po znesku še vedno največje, saj znašajo 220,6 milijona dinarjev, v Trzinu pa so izgube minimalne.

Največjo izgubo so ugotovile nekatere temeljne organizacije jeseniške Železarne in sicer skupaj 183 milijonov dinarjev, kar je skoraj 27 odstotkov izgube v gorenjskem gospodarstvu. Izgubo so znotraj delovne organizacije skoraj v celoti pokrili. Glavni vzrok izgube je manjša proizvodnja od načrtovane, ki je posledica pomanjkanja polproizvodov, pomanjkanje delavcev v nekaterih temeljnih organizacijah, dotrajanost proizvodnih naprav in ustvarjanje ozkih grl ter velike zaloge nedokončane proizvodnje. Dejanska prodajna cena je bila nižja od planirane, medtem ko so bile nabavne cene materialov za proizvodnjo višje kot so načrtovali. Razen tega se Železarna ubada z neplačanimi terjatvami, svoje so prispevale tečajne razlike in obresti od dolgoročnih kreditov za osnovna sredstva.

V kranjski Savi se zaradi velike odvisnosti od uvoznih surovin, neuklajene rasti stroškov s cenami izdelkov problemi v poslovanju vlečejo že nekaj let. V začetku letošnjega leta se je položaj še poslabšal, saj je pretežni del izgube izviral iz neplačanih izvoznih stimulacij. V drugem četrtletju so se razmere nekoliko izboljšale, zato se je zmanjšala tudi izguba. Ob koncu marca so imele štiri temeljne organizacije 317 tisoč dinarjev izgube, po šestih mesecih pa dve temeljni organizaciji 76.000,00

narjev izgube. Junija je Sava dosegla podražitev izdelkov avtopnevmatika za 34 odstotkov, v enakem odstotku so se podražili tudi klinasti jermeni in transportni trakovi, drugi gumenotehnični izdelki pa le za 4 odstotke. Ker prav slednji predstavljajo skoraj 70 odstotkov celotne proizvodnje, je skoraj nemogoče, da bi se v teh temeljnih organizacijah lahko položaj do konca leta bistveno popravil.

Tudi elektrogospodarstvo je za lani in ob tromesečju imelo izgubo, sedaj pa se je izguba še povečala. Znaša 45 milijonov dinarjev in kot vzrok navajajo neuklajenost cen in zaradi tega je dohodek v sestavljeni organizaciji in elektrogospodarski skupnosti prenezek.

V Mesoizdelkih in Mlekarni v KŽK Gorenjske izgube niso nič nove. V Mesoizdelkih se že nekaj let pojavljajo zaradi neuklajenosti med dogovorjenimi in odkupnimi cenami živine in določenimi cenami svežega mesa in mesnih izdelkov. Ob polletju so zabeležili 10,6 milijona dinarjev primanjkljaja.

V Mlekarni pa k vsem težavam lahko prištejejo še visoke obresti od vlaganj v novo sirarno. Izgube je za 35 milijonov dinarjev in jo je kar za štiriinpolkrat več kot lani v enakem obdobju.

V Iskri TGA Reteče navajajo kot glavni vzrok za izgubo dispariteto cen. Svoje izdelke prodajajo po cenah, ki so bile odobrene aprila 1982, medtem ko so se surovine in polizdelki podražili za 40 do 80 odstotkov. Pestih jih tudi pomanjkanje obratnih sredstev in visoke obresti za kredite. Obračunali so dobrih 23 tisoč dinarjev izgube.

V LTH — Zamrzovalne skrinje pa je izguba znatno manjša od četrtine, ko je znašala 23.000 dinarjev. Glavni vzrok je še vedno neplačan izvoz v Alžirijo. V Verigi imata izgubo Tio in sicer 5,6 milijona din in Vijakarna 9,2 milijona dinarjev. V Tio je glavni vzrok neuresničevanje sanacijskega programa, v katerem so predvideli za 35 odstotkov večjo proizvodnjo. V Vijakarni pa je glavni vzrok pomanjkanje naročil in razdrobljenost proizvodnje.

L. Bogataj

Dom na Goropekah je prevzela Alpina

Planinski dom na Goropekah so pred dvajsetimi leti zgradili s prostovoljnimi delom krajanov in prispevki delovnih organizacij — Vseskozi niso imeli sreče z zakupniki — Sedaj bo dom prevzela Alpina, ki ga mora obnoviti in vzdrževati — Za planince enake ugodnosti kot doslej

Planinski dom na Goropekah, lepa planinska postojanka, je že precej let problem planinskega društva, saj so se v dvajset letih, kar je zgrajen, izmenjali številni boljši in slabši zakupniki, v zadnjem času pa je zaprt. Zato so se pri planinskem društvu odločili, da zadevo enkrat za vselej uredijo in so se dogovorili z Alpino, da bi prevzela dom v upravljanje in seveda skrbela za primerno vzdrževanje.

»Dom na Goropekah je bil zgrajen pred 20 leti,« pripoveduje predsednik planinskega društva Žiri Andrej Starman. »Pobuda za gradnjo doma je dala žirovsko planinsko društvo, zgrajen pa je bil pretežno s prostovoljnimi delom in prispevki žirovskih

nine, ki so jo zakupniki plačevali planinskemu društvu. Medsebojna razmerja med društvom in zakupniki niso bila nikoli urejena tako, da bi bila ugodna za društvo. Ob najemniku, ki je bila še pred kratkim nižja od stanarine za povprečno stanovanje, seveda društvo ni imelo dohodka, niti sredstev za vsaj minimalno amortizacijo, kaj šele za investicijska vlaganja v dom. Razen tega pa so zakupniki z opremo, domom in okolico nemarno ravnali.«

Zato ste začeli iskati drugačno rešitev, sicer bi ta lepa planinska postojanka še naprej propadala.

»Ker planinsko društvo Žiri ni bilo sposobno gospodariti z domom, smo se po dolgi razpravi na skupščini

odločili, naj dom prevzame Alpina. Ker v Žireh ni primerne gostinskega lokala, niti prenočitvenih zmožljivosti, je Alpina pobudo sprejela, saj so velikokrat v težavah, kje postreči in prenočiti goste. Hkrati se je na Goropekah s postavitvijo vlečnice začel razvijati smučarski center in če bo dom urejen, bo na Goropekah zaživel predvsem rekreativno smučanje. Pogoj, ki so ga nam postavili pa je, da prenese dom v svoja osnovna sredstva, ker le tako lahko vlagajo svoj denar v obnovo in vzdrževanje doma.«

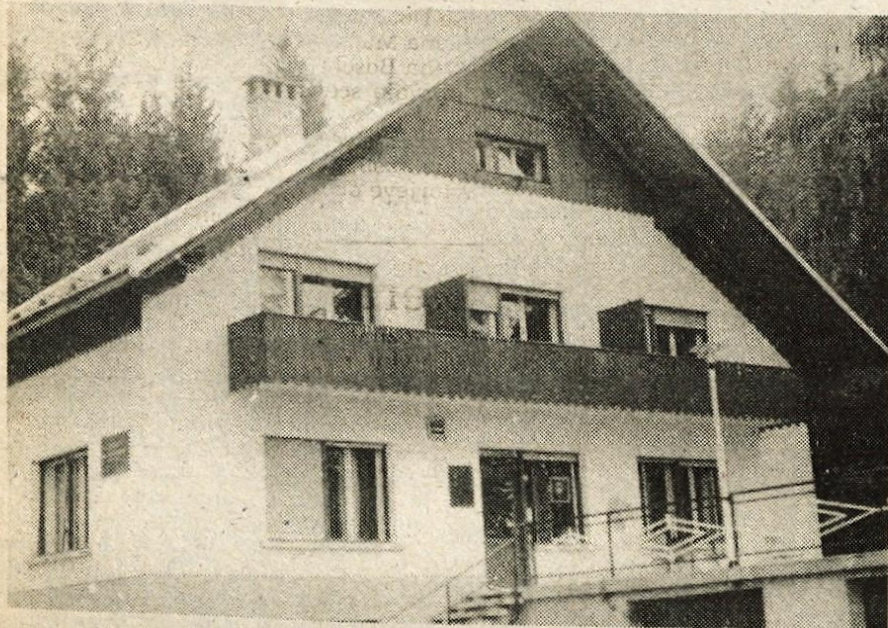
Ste ta pogoj sprejeli?

»Izvršni odbor društva se je s tem strinjal, dogovorili pa smo se tudi, da bo Alpina poravnala dolg, ki ga ima planinsko društvo do zadnjega zakupnika. Skrbeti mora za normalno vzdrževanje in obratovanje doma, ki mora ostati odprtega tipa in odprt vse leto. Planinci imajo v domu še naprej ugodnosti, ki jih imajo kot člani Planinske zveze Slovenije. Dom bo še naprej nosil ime Planinski dom na Goropekah in Alpina ga ne sme prodati ali kakorkoli drugače odtujiti. Skupna ležišča v domu so še vedno na voljo planincem in to po ceni, ki veljajo tudi za druge planinske postojanke. Alpina mora prevzeti obveznosti iz pogodbe za izgradnjo vodovoda in rezervoarja na Goropekah, kjer krajani skupno z domom gradijo novo zajetje in vodovod. Letno bo Alpina prispevala 100.000 dinarjev za delovanje društva in letos bo dodelila planinskemu društvu še 50.000 dinarjev za obnovo drvarnice ob domu in obnovo temnice.«

So se v Alpini strinjali s temi pogoji?

»So. Soglasje za prenos lastništva mora dati še Planinska zveza Slovenija, za kar že imamo načelno soglasje. Sicer pa sedaj dom oskrbujejo naši zavzeti planinci in ob koncu tedna dežurajo v domu in postrežejo vsakemu, ki obišče ta lepi planinski dom.«

L. Bogataj

delovnih organizacij. Zato upravičeno menimo, da je dom skupna družbena lastnina Žirovcem in okoličanov. Upravljalca doma je bilo vseskozi žirovsko planinsko društvo, oskrba pa je bila zaupana zasebnim zakupnikom, ki se jih je zvrstilo kar lepo število. Oskrba je bila razen ene do dveh izjem vseskozi podpopravna. Zato je bil podpopravljen tudi dohodek in s tem tudi višina zakup-

Zlatarska razstava v Celju

Celje — Zlatarska razstava v Celju ima že dolgoletno tradicijo. Letošnja je že sedemnajsta po vrsti. Vsaka pa dobiva nove razsežnosti, nove oblike predstavitve zlatarske dejavnosti. Pri letošnji bodo z organizacijo in finansiranjem sodelovale vse delovne organizacije, proizvajalke nakita v Jugoslaviji, ki so članice grupacije zlatarstva SFRJ. Tako postaja razstava v Celju prikaz celotnega jugoslovskega zlatarstva. Pokroviteljstvo nad letošnjo razstavo je prevzela Gospodarska zbornica Jugoslavije, moto razstave pa je »Jugoslovska zlatarstvo za izvoz«.

Ob letošnji razstavi zlatarskih izdelkov v Celju, ki bo od 16. do 24. septembra, bo razstavljen tudi zbirka starinskega nakita in razstava »Razvoj zlatarstva Srbije«, ki bo predstavila nakit, izdelan na področju Srbije vse od 4. stoletja dalje. Na razstavah v naslednjih letih, pa bodo organizatorji poskušali predstaviti zgodovino zlatarstva tudi v drugih naših republikah in pokrajinah.

Poleg razstavljenih izdelkov v vitrinah, si bodo obiskovalci zlatarske izdelke lahko ogledali tudi v živo, na modnih revijah, ki se bodo odvijale vsak drugi dan razstave.

V okviru letošnje zlatarske razstave bodo organizirana tudi razna

strokovna predavanja, kot je poznavanje dragih in poldragih kamnov, okovanje dragih kamnov po tehniki »juwells«, metode prodaje nakita in aranžiranje, oblikovanje nakita in o novostih na področju površinske obdelave nakita.

Prvič se bodo letos v Celju srečali mladi iz jugoslovskega zlatarskih delovnih organizacij.

Najboljši in najlepši izdelki bodo tudi nagrajeni. Že drugič bodo podeljene tudi posebne nagrade najboljšim mladim ustvarjalcem, pet nagrad pa bo podeljenih po izboru obiskovalcev. Najboljši bodo prejeli tudi plakete mesta Celja.

Organizatorji so na letošnjo zlatarsko razstavo povabili vse dosedanje in druge potencialne inozemske kupce. Pričakujejo dober odziv, saj se prav v tem času v svetu sklepajo posli za novoletno prodajo. Ta pa pri naših zlatarjih predstavlja kar 35 odstotkov letne prodaje.

Na velik obisk zlatarske razstave se hite pripravljati tudi celjski gostinci, kajti mesto ob Savinji takrat polno zaživi. Sem se zgrinjajo avtobusi in vlaki izletnikov iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije, pa tudi iz zamejstva. Upajmo, da tudi gorenjske turistične agencije ne bodo pozabile na to izredno slovensko zanimivost, ki jo nudi prijazna Štajerska.

D. Dolenc

Gobarska razstava v Gorjah

V počastitev krajevnega praznika so v Gorjah v petek, 26. avgusta, odprli razstavo gob. Razstavo je v osnovni šoli v Zgornjih Gorjah pripravila gobarska družina Gorje, ki je trenutno ena najmlajših gobarskih družin, saj je »stara« šele 4 mesece.

Pobudnika za ustanovitev družine sta bila Pavle Jakopič (zdaj tudi njen predsednik) in Janez Varl, dolgoletna člana kranjske gobarske družine. Družina v Gorjah je torej zelo mlada, zato šteje 33 članov, med katerimi pa so tako mladi kot starejši krajanji. Večina jih je že izkušenih gobarjev, medse pa so zvalili tudi nekaj novincev. Ti se s »skrivnostmi« gobarjenja seznanjajo na številnih skupnih nabiralnih akcijah in rednih tedenskih strokovnih sestankih, kjer pregledujejo nabrane vrste gob. Družina načrtuje tudi akcije za zaščito gozda — vanj bodo namestili opozorilne table.

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(28. zapis)

Tudi na Zali log se moram s tem zapisom še vrniti. Že zaradi opisa nagrobne plošče dolgoletnemu zaloškemu župniku in pesniku Antonu Hribarju-Korinjskemu in zaradi opisa pomnika NOB.

PESNIK »POPEVČIČ MILEMU NARODU«

No, Anton Hribar resda ni bil kdove kako pomemben slovenski pesnik, saj se je kar topil od gostobesednega domoljublja in skoraj posiljene verzifikacije — njegov kritik Ivan Cankar mu je prav to najbolj zameril, a vendar je bil Hribar le eden najbolj zvestih Aškerčevih učencev in bržčas tudi poslednji romantično-sentimentalni pripovedni pesnik — toda nagrobno ploščo bi mu Založani lahko le vzdali na bolj častno mesto, v cerkveno pročelje.

Zdaj je Hribarjeva plošča — nagrobnik precej neugledno pritrjena na zadnjo vnanjo steno sicer tako lepe baročne župnijske cerkve na Zalem logu.

Da, kako je bolj prav: V ali NA Zalem logu? Na plošči je vendar vklesano:

Bisernomašnik Anton Hribar-Korinjski, župnik 40 let v Zalem logu, pesnik »Popevčič milemu narodu«, roj. 12. 1. 1864, umrl 30. 9. 1953, uživaj mir, prosí za nas!

Najbrž je napak vklesano, saj domačini živijo le na Zalem logu, tudi v knjigah povsod preberem: na Zalem logu. — Vsekakor, napake na plošči, ki ni od danes do jutri, ne bi smelo biti.

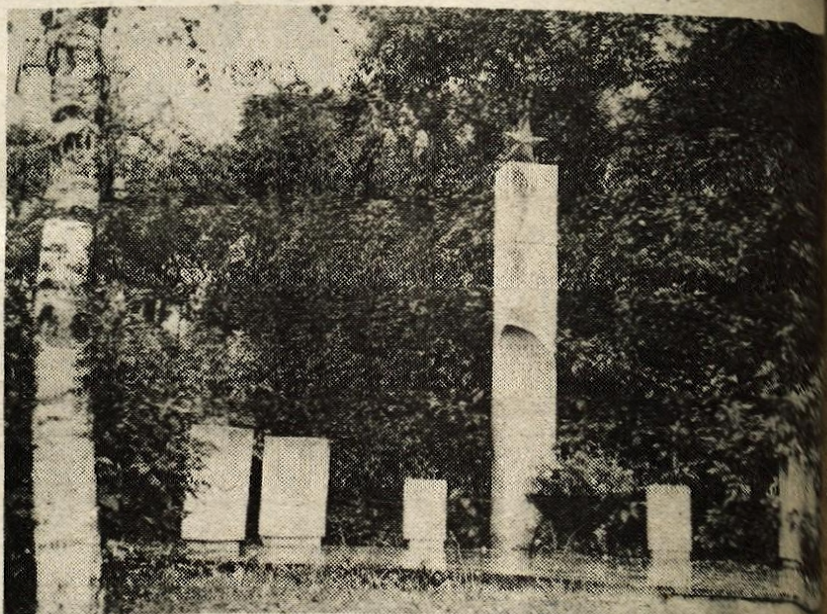
POMNIK NOB

Za razmeroma tako majhen kot je Zali log, je grobišč padlih za svobodo kar nekaj. Seveda pa je treba brž povedati, tu ne spe le zaloški domačini, pa borci, tudi od drugod, ki so močju teh krajev omahnili. Tako je tu pokopanih tudi devet poznanih borcev garibaldincev, ki padli na pomlad leta 1945. — Na osrednjem delu spomenika.

Iz vaše srčne je krvi začela donovini. O, hvala vam za lepše. Za vami v nemi bolečini srce misel govori: ne, niste mrtvi, spite, med nami tisočkrat živite.

V DAVČO!

Ko sem se že mudil na Zalem logu — kar dvakrat v zadnjem mesecu — se mi ni videlo bolj naravnega, kot da stopim visoko ležečo deželico kar na Davč: Spodnjo, Srednjo, Zgornjo Osojno in Leskovsko Davčo. Na kilometrov srednje dobre poti sem jo poznal od prej, me ni bilo. Toda, ko sem nekoliko niže od ga loga vstopil v skalnato doboščice, mi je postalo kaj jasno: velikega deževja in zaradi potesti del pri rekonstrukciji stare (zgrajene leta 1962), je bila pot v tni klanec ob iz ure v uro naravnih hudourniški vodi, dobesedno dolino... (Bilo je to 5. avgusta). Pomislil sem na številne Davčane, ki morajo vsak dan na pot v Obisk Davče bom pač odločil ugodnejši čas.

Partizansko grobišče na Zalem logu

Sloves starega zaloškega župnika je še danes živ. Šegavega moža se spominjajo domačini še prav dobro — saj je od njegove smrti poteklo šele dvajset let. Bil je res samosvojev posebnost, vendar dovolj priljuden in družaben, da sem zanj slišal le še topla in prijazna beseda.

Utegnil bi kdo pomisliti, kako se je le mogel veseli Dolenjec (bil je doma v Korinju nad Krko) živeti v sicer tako lep a odročeni gorenjski kraj? Morda je pojasnilo že v dejstvu, da je dolenski Suha krajina tudi hribovit, odročeni svet z nizkimi, kamniti hišicami, pokritih še s slamo, s starimi ognjišči in z obiljem otrok!

Vsekakor pa bom s temi skušal tudi hoditi po stopinjah čarjevih del. V Davčo vsekakor ker je prav semkaj prišel Poljanec sin Izidor snubiti nevesto — Marreto Wulffingovo (Visočka kronika IV, poglavje).

Še preden pa se je sin podal čez Blegoš v Davčo, ga je oče posvaril in podučil:

»Nekaj ti rečem: Tajčarjev ta zarod poznam, je požrešen, da je več, kot smo mi. In naše je lačen. Kdor z njimi ne laja, trgajo. Da jim goltanec zamasa oženim in Tajčarko boš vzela, bo imela nemških otrok. Zemljo vedo najbolj obdelovati, tvoja mati je bila nemškega in gospodinja tudi ni bila slaba, me je rada jezila.«

Spričo neuspele poti v Davčo kar sili v pero Tavčarjev opis rete (zanj govori Izidor):

»Takrat je deklica opazila, da tujec. Nekoliko je odstopila in mamljivo zrla name, kakor da je doba v oltarju. Hipoma ji je na lem vratu silila kri pod kožo, na licih, ne vem, ker ji je bil zaradi dela na soncu ozgan in man. Za trenutek sem obrnil proti nji. Sedaj pa se mi je zdelo da ji je zginila z vrata vsa kri in je plahost napolnila njen pogled še ves čas je zrla name. — Izidor je zažarelo okrog vrata, da sem spomnil jutra, kadar leži zgoraj gorami.«

In potem še opisa Agate v kroniki in Mete v Cvetju v Tavčar je bil resničen pesnik. Vi ženski liki kar nekako isto vrsto Lepote kot je Prešernova Bogomila v Krstu pri Savici. Človeka je mati v Skodelnici kave, Človeka pa mati v njegovih Solzicah.

Brivsko frizerski salon »NADA« Radovljica

Oglašja na podlagi sklepa DO prosta dela in naloge

BRIVSKO FRIZERSKE POMOČNICE-KA za lokal na Bledu čelo se združuje za nedoločen čas

Pogoji:

— KV delavka z najmanj 5 let delovnih izkušenj,

— zaželeno pasivno znanje enega tujega jezika.

Prijave naj kandidati vložijo na gornji naslov v 15 dneh po objavi s pripisom za razpisno komisijo. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem roku za prijavo.

Kranj — Zlobneži sicer zatrjujejo, da na Gorenjskem ni golobov, ker jih menda zaradi prekomerne varčnosti ne krmijo. Slika iz starega dela mesta Kranja naj bo dokaz, da so zlobne govornice neutemeljene.

— V. Primožič Foto: I. Kokalj

T. Jurjevč

Trideset let Gorenjskega muzeja v Kranju

Bogato gradivo ni primerno shranjeno, še manj predstavljeno

Gorenjski muzej v Kranju praznuje letos tridesetletnico. Nastal je pred tremi desetletji, ko sta se združila tedanji Mestni muzej in muzej revulucije. Kranj ima kot starodavno mesto plodna tla za bogato rast muzejske dejavnosti in Gorenjski muzej ima danes zavoljo vztrajnega dela pomembno vlogo in mesto v slovenskem muzealstvu. K pogovoru smo povabili ravnatelja Toneta Miklavčiča, ki je razgrnil delo, probleme in težave, ki spremljajo Gorenjski muzej.

● Gorenjski muzej ima širok program dela. Kako mu je kos?

Osnovna značilnost muzejske in galerijske dejavnosti v kranjski občini je po eni strani velika pestrost njenih dejavnosti, po drugi strani pa njihova razdrobljenost. Gorenjski muzej kot edini izvajalec na tem področju združuje zelo različne stroke: od arheologije prek etnologije, starejše zgodovine, kulturne in umetnostne zgodovine do novejšje zgodovine s predvojnimi delavskim gibanjem, NOB in povojno socialistično graditvijo. Kljub velikim potrebam in številnim nalogam ima za vsako od teh področij dela, razen za novejšjo zgodovino, le po enega strokovnega delavca. Tudi za spremljajoče muzejske službe — restavracijstvo, preparatorstvo in fotografijo ima le po enega delavca. Ob standardnem muzejskem delu — zbiranje, dokumentiranje, proučevanje, urejanje in prezentiranje muzejskih predmetov in vodstvo po razstavah — lahko strokovni delavci po posameznih področjih opravljajo raziskovalno in študijsko delo le v omejenem obsegu in praviloma le na eni nagoli hkrati. Gorenjski muzej, čeprav kadrovsko šibko zaseden, saj ima namesto oddelkov za posamezne stroke zanje le posamezne delavce — pa je edini kompleksni muzej na gorenjskem z vsemi standardnimi strokami, vključno z novejšjo zgodovino. Njegovo področje dela je tudi po ustanovitvenem aktu vsa Gorenjska, zato so njegove naloge toliko širše.

● Kako javnosti sproti predstavljate svoje delo?

Muzej pripravi vsako leto okoli dvajset muzejskih in okoli petdeset likovnih razstav. Praviloma se vsaka stroka vsako leto predstavi z dvema do tremi temeljnimi razstavami, ki so rezultat globljega proučevanja določenih tem in jih spremljajo ustrezne publikacije ali objave v strokovnem tisku, ostale pa so manjše razstave, ki jih narekujejo sprotne potrebe ali pa so gostujoče oziroma izmenjalne razstave iz drugih muzejev.

● Gorenjski muzej ima pomembne naloge na področju novejšje zgodovine?

»Na področju novejšje zgodovine delajo trije delavci, vendar tudi tu ugotavljamo, da so možnosti daleč pod potrebami. Zlasti je pereče vprašanje zgodovinske naše revolucionarne preteklosti, kjer je zaostanek velik, priče velike dobe revolucionarnega boja pa so z vsakim dnevom bolj redke. Iz leta v leto ugotavljamo, da imamo v pogledu zgodovinske dosti idej in programov, vendar pa nam manjka realizatorjev in strokovne povezanosti vseh dejavnikov, ki bi morali pri tem sodelovati. Podobna pomanjkljivost se kaže tudi v pogledu muzejske predstavitev naše revolucionarne preteklosti. Obstoječe zbirke oziroma razstave so parcialne, nesistematične in po načinu prezentiranja monotone in nezanimive. Oboje — velike potrebe na področju zgodovinskega in potrebna primerna muzejska predstavitev revolucije in NOB so spodbudili družbenopolitične dejavnike na Gorenjskem, da so pričeli s pripravami na gradnjo oziroma ustanovitev osrednjega muzeja revolucije Gorenjske v Begunjah. Dotlej pa je povečane naloge prevzel in opravljal Gorenjski muzej.

● Pozabiti seveda ne smemo na stalno muzejsko zbirko Slovenka v revoluciji?

»Delež žena v predvojnem delavskem gibanju ter v narodnoosvobodilni in socialistični revoluciji je bil v Kranju kot močnem industrijskem središču še posebno velik. Kranj se jim je oddolžil s postavitvijo spomenikov, ki simbolizirajo ženo revolucionarke, na Trgu revolucije in pred upravnim poslopjem Tekstilindusa. V Gorenjskem muzeju pa je bila leta 1970 postavljena stalna muzejska zbirka »Slovenka v revoluciji«. Zbirka je bila ustanovljena s pogodbo med Konferenco za družbeno aktivnost žena pri republiški konferenci SZDL in Skupščino občine Kranj. Bogato fotografsko in dokumentarno gradivo te zbirke nazorno prikazuje udeležbo in dejavnost žensk od prvih začetkov delavskega gibanja do narodne in socialne osvoboditve leta 1945. Z zbirko je povezana tudi vsakoletna tradicionalna predstavitev likovnih del ene izmed umetnic. Razstavo pripravimo v čast 8. marca, dneva žena in je hkrati osrednja slovenska proslava v počastitev tega praznika.

● Veliko pozornosti posvečate likovni dejavnosti?

»V okviru galerijske dejavnosti spremlja muzej predvsem dogajanja v sodobnih likovnih prizadevanjih na Gorenjskem in poleg nekaj temeljnih razstav, ki prikazujejo ta prizadevanja vsako leto tudi širše muzejsko slovensko prostor, priraja veliko število razstav, na katerih predstavljajo svoja likovna dela umetniki najrazličnejših usmeritev — od realističnih do avantgardnih in eksperimentalnih. V okviru galerijske dejavnosti se že nekaj let uveljavlja tudi posebna veja in, sicer sistematično proučevanje dosežkov na področju fotografije z občasnimi obsežnejšimi tematskimi razstavami kot sta bili na primer Socialni motivi v predvojni fotografiji in Likovni značaj fotografije v NOB. Razstave in publikacije s to dejavnostjo nosijo ime Kabinet slovenske fotografije; dasi se ne v statusnem, kadrovskem ali finančnem pogledu ta dejavnost ne loči od drugih dejavnosti muzeja. Tudi tu vprašanje bo potrebno v dohodnem času razčistiti in se opredeliti, kakšne ambicije in možnosti ima Kranj na tem področju.

● Tekom let se je nabral bogat fond likovnih del?

»Gorenjski muzej je v letih svoje obstoja zbral bogat fond likovnih del, od ljudske in sakralne umetnosti do najnovejših dosežkov. Vendar to bogastvo ni niti primerno shranjeno, še manj pa predstavljeno, saj muzej še vedno nima niti ustreznih depojev pa tudi ne prostorov za stalno galerijsko zbirko, ki bi jo kot muzej likovne umetnosti moral imeti. Možnosti v pogledu ureditve stalne galerijske zbirke je nakazovala pridobitev in prenova gradu Kiesel-

stein, vendar vse kaže, da bo tudi ta možnost za muzej odpadla. Kje in kdaj se bodo našli primerni prostori za to pomembno dejavnost ostaja tudi v dolgoročni perspektivi povsem odprto in negotovo. Glede depojev za muzejsko in galerijsko dejavnost so obeti nekoliko boljši in sicer naj bi temu služili izpraznjeni in najnuneje popravljivi prostori v bivši šoli v delu samostana v Velesovem.

● Način financiranja muzejev je že dolgo predmet razprav?

»Dasi je Gorenjski muzej po ustanovitvenem aktu in po dejanskem delovanju regionalna ustanova, pa je njegovo financiranje enako kot je pri vseh drugih, povsem občinskih, muzejih na Gorenjskem in v Sloveniji: 67 odstotkov vseh sredstev za njegovo redno dejavnost daje kulturna skupnost občine, 33 odstotkov pa kulturna skupnost Slovenije v okviru skupnega programa. Kulturne skupnosti drugih gorenjskih občin sofinancirajo občasno samo delne konkretne programe regionalnih in lokalnih akcij, pa tudi to samo neposredne materialne izdatke. Delež teh sredstev v skupni finančni realizaciji je majhen, komaj 5 odstoten, in se v sedanji zaostreni finančni situaciji še zmanjšuje. Regionalni značaj muzeja se bo verjetno moral potrditi tudi v pogledu financiranja v zvezi z uveljavitvijo novega zakona o naravnih in kulturni dediščini, po katerem se bodo morale občine opredeliti za »pristojni muzej«, vsekakor pa z zgraditvijo oziroma ustanovitvijo osrednjega muzeja revolucije v Begunjah, ki bo lahko deloval le s skupnimi sredstvi vseh gorenjskih občin. Tudi v kulturni skupnosti Slovenije se vse bolj kaže težnja po ukinitvi 33 odstotnega deleža k financiranju občinskih in regionalnih kulturnih institucij. To vprašanje je bilo predmet razprav že v pripravah na sprejem tekočega srednjeročnega načrta, vendar je sprico nezmožnosti najti drugo ustrezno rešitev ostal do sedanji sistem do nadaljnjega še v veljavi.

● Kakor vspovsod na področju kulture se nenehno otepite s pomanjkanjem denarja?

»Osnovni kazalci razvoja na področju muzejske in galerijske dejavnosti, ki ju izvaja Gorenjski muzej, kažejo, kljub velikim vložnim naporom, izrazito stagnacijo: sredstva se iz leta v leto povečujejo le toliko, da se niti naraščajoči stroški, ki jih povzroča inflacija, ne pokrijejo v celoti, število zaposlenih je z izjemo enega kustosa za področje zgodovine NOB nespremenjeno že vrsto let, čeprav so potrebe velike. Gorenjski muzej opravlja svojo dejavnost v treh stavbah, ki so vse iz prejšnjega stoletja in za vzdrževanje zelo zahtevne. Razpoložljiva sredstva omogočajo le občasno obnavljanje in popravilo dotrajanih elementov (streh, beljenje, pleskanje), ne pa tudi izboljšanja funkcionalnosti prostorov. Že za sedanji obseg dejavnosti je prostorov premalo, saj ima del strokovnih delavcev svoje delovne prostore še vedno v Mestni hiši, kjer so delovni pogoji zelo slabi. Nereseno vprašanje depojev in prostorov za stalno galerijsko zbirko sem že omenil. Razmestitev strokovnih služb se bo sedaj izboljšala, saj se bo izselil Zavod za spomeniško varstvo, ki zaseda del pritličja muzejske stavbe v Tavčarjevi 43. V celoti vzeto bo potrebno mesto muzejske in galerijske dejavnosti v občini in regiji ponovno oceniti in če bo ocena takšna, da je ta dejavnost potrebna in koristna, potem ji bo potrebno omogočiti nadaljni organski razvoj tako v materialnem kot tudi v kadrovskem in prostorskem pogledu.

M. Volčjak

Boni Čeh v Festivalni dvorani

Bled — V Festivalni dvorani so v petek, 26. avgusta odprli razstavo del akademskega slikarja Bonija Čeha. Razstavo je pripravila likovna sekcija pri kulturnem društvu Bled s sodelovanjem radovljiške kulturne skupnosti. Čehova dela si lahko ogledate do 15. septembra, z izjemo ponedeljkov vsak dan od 15. do 19. ure.

Avla Iskre na Laborah

»VROČA REKA...« VENA DOLENCA

Surrealizem kot likovna smer v oblikovnih in vsebinskih razsežnostih, kakršne pozna zahodni svet, pri nas ni našel pravih tal. Največkrat se v našem umetnostnem svetu srečamo le s posameznimi elementi nadrealističnega stila, ki jih nekateri slikarji radi vključujejo v svoj likovni izraz ali pa z bolj ali manj uspešnim posnemanjem nekaterih surrealističnih mojstrov še posebej de Chirica.

Veno Dolenc se s svojimi nadrealističnimi risbami in grafikami pojavlja v našem likovnem prostoru precej pozno, že potem, ko so nekdanjo aktualnost tega stilnega obdobja zasleplile druge likovne smeri. Toda zdi se, da se bodo odmevi surrealizma, ki ga Slovenci nikoli nismo do kraja podoživeli, pojavljali v našem umetnostnem prostoru sporadično tudi v bodoče, tako kot se to z značilnim zamudništvom dogaja tudi na nekaterih drugih likovnih izraznih področjih.

Za Vena Dolenca je svet, ki ga upodablja v svojih nadrealističnih kompozicijah še vedno nov in aktualen. Splet najrazličnejših figuralnih motivov, ki se vrstijo pred nami, predstavlja slikarjevo neponarejeno notranjo resnico, njegov zavestni in podzavestni svet, njegove sanjske privide in ustvarjalne blodnje.

Osrednji slikarski objekt, ki ga najbolj pogosto srečujemo v Dolencovih delih je ženska: kot mati, ljubica, zvodnica kot Madona ali zli duh. Kot njeno večno nasprotje in dopolnilo se v najrazličnejših pozah in preoblekah pojavlja moški kot drugi najpomembnejši protagonist. To neustavljivo in usodno sočenje med obema življenjskima poloma spremljajo simboli kot odmev nekega večnostnega dogajanja in potrjevanja. Nasprotja, ki so skrita v človeku, se prenašajo tudi na širšo družbo, zadevajo pojme kot so domovina, resnica, svoboda itd.

Vendar ostaja erotika »vroča reka, ki drvi po žilah v neznano« srž Dolencovega likovnega in pesniškega izražanja. Usodnost človekovega ljubezenskega čustva dobiva včasih pri slikarju baladne razsežnosti.

Na tej in sorodnih relacijah se Dolencova likovnost srečuje z mrčim sanjskim vzdušjem surrealizma Maksa Ernsta, s patosom Salvadora Dalija ali fantastiko Hieronima Boscha. Kdaj pa kdaj poseže od daleč na Dolencov likovni oder s svojo scenografijo tudi Giorgio de Chirico.

Našteti vplivi ne morejo zatemniti siceršnje izvirnosti in spontanosti Dolencove likovne ustvarjalne misli, ki podobno kot njegova lirika raste iz zapletenih korenin avtorjeve občutljive osebnosti.

Cene Avguštin

Razpis srečanja literatov začetnikov

Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje 12. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Območna srečanja bodo jeseni potekala v devetih slovenskih krajih, gorenjskega bodo spet pripravili v Radovljici.

Sodelujejo lahko pesniki in pisatelji začetniki, ki svojega dela še niso izdali — razen v samozaložbi — v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni: med najboljše v dosedanjih zaključnih republiških srečanjih pesnikov in pisateljev začetnikov.

Prirreditelji bodo upoštevali prispevke vseh vrst proze, poezije in dramatik: črtice, novele, satire, humoreske, romane, pesmi, epigrame, basni, aforizme, dramska besedila, dramske prizore, skeče, enodejanke, tragedije, groteske, televizijske igre, televizijske nadaljevanke, filmske scenarije, scenarije za proslave, kritične prispevke, eseje z vseh področij umetnosti, kulturnega in družabnega življenja, kot so kritike, eseje, družbeno angažirana razmišljanja.

Prispevke pošljite v treh izvodih,

označite jih s šifro, ne z vašim pravim imenom. Poslanim tekstom s šifro priložite zapečaten ovojnik z vašimi podatki, ki naj vsebujejo ime in priimek, točen naslov, izobrazbo, poklic, starost in šifro.

Vse poslani prispevke boste odstopili za morebitno objavo brezplačno. Organizatorji bodo objavili dela izbranih avtorjev na način, ki bo ustrezal gmotnim in organizacijskim možnostim.

Tri članska žirija, ki jo bo imenoval prirreditelj območnega srečanja, bo med pravočasno prispelimi prispevkami s svojega območja izbrala najboljše avtorje za nastop na območnem srečanju.

Republiško srečanje za avtorje, ki jih bodo predlagali člani žirij območnih srečanj, bo februarja prihodnje leto v Gradcu v Slovenskih goricah.

Prispevke pošljite najkasneje do 18. septembra na Zvezo kulturnih organizacij Slovenije, Ljubljana, Kidričeva 5, s pripisom za 12. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov.

Jezikovno rzsodišče (115)

Moška in ženska teleta

»Že dalj časa me jezi, da naš območni radio tu na vzhodu Slovenije (morebiti je tudi drugod tako) ne ve več, kako se prav reče teletu glede na spol. Če je bilo tele moškega spola, smo ga na deželi zmeraj imenovali — in še danes ni drugače — junček, v nasprotnem primeru pa telčka. Sedaj pa to, kar me je spravilo k vam: moško tele, žensko tele. Ali bomo podobno rekli tudi moški piščanec — ženski piščanec, moško žrebe — žensko žrebe, moški pujs — ženski pujs, ne nazadnje tudi moško dete — žensko dete. Vam povem, da mi je to prav malo všeč. Kot vidite, tudi nisem prepričana, da delajo prav, ko delajo, kakor delajo, namreč s starimi imeni za to in ono. — Kmetica z M. pri B. ob Savi.«

Kot navadni uporabniki jezika smo bili tudi mi doslej prepričani, da je moški dojenček deček (manj uradno tudi fantek), ženski pa deklica (manj visoko tudi punčka), kakor nam — upamo — časopisi še zmeraj javljajo iz porodnišnice. Menimo tudi, da piše pričivka na svet bodisi kot petelinček bodisi kot jarčica; da imajo kobile ali žrebčke ali žrebčice; svinje prašičke ali prašičke, itd. vse do junčkov in telček, ki jih spravljajo na svet krave. To se pravi: Mladiči večjih živali imajo glede na spol samosvoja imena. Enako vidimo tudi pri ustreznih odraslih parih: mož — žena, fant — dekle, teta — stric, tast — tašča, ženin — nevesta, brat — sestra itd. pri človeku, pri živalih pa jelen — košuta, srna — srnjak, mačka — maček, peš — psica, petelin — kura, gosak — gos, racman — raca. Upajmo, da nam tudi tu »jezikovni birokrati« ne bodo začeli polniti ušes z moškimi ali ženskimi človekom, z moškim ali ženskimi v zakon stopajočim človekom, z moškim ali ženskimi neposrednim potomcem itd. oz. streči z moško ali žensko raco, moškim ali ženskimi fazanom ipd., ampak bodo ostali še naprej kar pri moških in ženskah, ženinih in nevestah, sinovih in hčerah, racah in racmanih, fazanih in fazankah itd.

Takole bi rekli: Tam, kjer imamo parna poimenovanja po spolu, jih ohranjamo, in sicer tudi pri mladičih. Če jih za katere živali, kjer je tako razlikovanje potrebno, si ustrezno poimenovanje še zmeraj lahko napravimo po vzorcu tistih, ki jih že imamo v jeziku, nemara: račka — raček, purica — puranček, golobček — golobička ipd. S tem seveda ni rečeno, da nikoli ne bi smeli govoriti tudi po vzorcu moški ali ženski; npr. kot gre za govedo, nevtralnno poimenovanje za krave, bike, vole, teleta, telice, junice, junce itd. Moško govedo so potem bik, vol, junec, junček, žensko krava, telica, telčka, junica, junca itd.

Ne iz nevednosti ne iz tehničistične preproščine jeziku ne jemljemo poimenovanj ne za posebno ne za splošno. Eno in drugo mu je potrebno in prav ne le zaradi gospodarne razločevanja, ampak tudi zaradi svojstvene lepote in demokratizma, ki se skrivata v teh dvojnostih za moško in žensko, splošno in posebno — tudi že pri majhnih bitjih, mladičih.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Peti tabor pihalnih orkestr

Ljutomer — Od 22. do 26. avgusta je potekal v Ljutomeru peti tabor pihalnih orkestr Slovenije. Tabor je osrednja vsakoletna oblika izobraževanja in izpopolnjevanja godbenikov in dirigentov iz Slovenije in zamejstva. Letos je v njem delal 80-članski pihalni orkester in seminar z dvajsetimi dirigenti. Delo tabora so vodili: skladatelj Bojan Adamič, dirigent Milivoj Šurbek, klarinetist Alojz Zupan, hornist Jože Falout in tolkalist Aleksander Pogačar. Večino obsežnega programa so sestavljala dela Bojana Adamiča, svoje dosežke pa so udeleženci tabora predstavili na zaključnem koncertu, ki je bil minul petek v kulturnem domu v Ljutomeru.

Najboljši slovenski traktoristi v Kranju

Brazde znanja in spretnosti

27. republiškega tekmovanja traktoristov in 11. tekmovanja mladih zadrušnikov in žena se je udeležilo 50 traktoristov iz vse Slovenije, razen s Primorske in iz Bele krajine — Ekipni uspeh Dolenjske — Med mladimi zadrušniki je prepričljivo zmagal predlanski republiški prvak Franci Fajfar iz Čirč pri Kranju

Kranj — »Tekmovanja traktoristov, mladih zadrušnikov in kmečkih žena niso tako zanimiva in poznana kot športna tekmovanja, vendar pa so mnoga pomembnejša od njih. Spodbujajo izpopolnjevanje znanja in spretnosti, s tem pa tudi smotno kmetovanje in večjo pridelavo in prirejo.« je ob otvoritvi 27. tekmovanja traktoristov in 11. tekmovanja mladih zadrušnikov in žena poudaril Tone Mastnak, predsednik izvršnega odbora splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane.

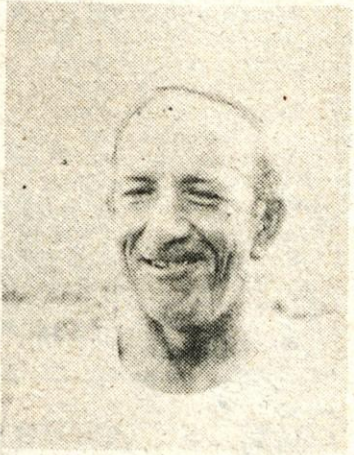
Po opravljenem teoretičnem preskusu, v katerem so tekmovalci odgovarjali na vprašanja o kmetijski mehanizaciji, agrotehničnih ukrepih, prometnih pravilih in samoupravljanju, so na Zlatem polju zabrnili traktorji. Tekmovalcem je največ preglašila delala spretnostna voznja s traktorjem in eno ali dvoosno prikolico. Kar polovica žensk je v tej preskušnji ostala brez točk, enako se je zgodilo tudi dvema mladima zadrušnikoma in celo enemu od poklicnih traktoristov. V oranju so bili najboljši slovenski traktoristi zelo izenačeni. Odločale so majhne napake pri odpiranju, polaganju in zapiranju brazde, pri podoravanju plevele in ostalih rastlinskih ostankov, pri koncu oranja in razoru.

Med poklicnimi traktoristi je Anton Geder iz Pomurja ponovil lanski uspeh iz Nove Gorice. Od gorenjskih tekmovalcev se je najbolje uvrstil Slavko Draganjac, traktorist Kmetijske živilskega kombinata Gorenjske in star znanec republiških tekmovanj. Zasedel je šesto mesto. V oranju je zbral le pet točk manj kot prvouvrščeni Geder. Boljšo uvrstitev si je zapravljal s skromnejšim zbiranjem točk v spretnostni voznji in v teoretičnem preskusu. Ekipno je slavila druga ekipa Pomurja. Gorenjska, za

katero je poleg Draganjca tekmoval še Milan Strugar, je bila četrta.

V tekmovanju traktoristk je zanesljivo zmagala Slavka Zalokar z Dolenjske z zbiranjem točk, ki bi ji zadostoval za drugo mesto med poklicnimi traktoristi. Gorenjski tekmovalki Ivanka Draksler in Mojca Valjavec sta se uvrstili na osmo in deveto mesto. Med ekipami je bila prva Dolenjska, Gorenjska je bila peta.

Največji uspeh so domačini dosegli v tekmovanju mladih zadrušnikov. Večkratni gorenjski prvak, predlanski zmagovalec republiškega

Milan Strugar, traktorist na KŽK-jevem delovišču Senčur: »Več kot desetkrat sem že zastopal Gorenjsko na republiških tekmovanjih. V oranju, čeprav me je motilo kamenje, sem bil tokrat uspešnejši kot prejšnja leta, v teoriji in spretnostni voznji nekoliko slabši. Nisem še pozabil, kako se orje, čeprav zadnja leta poredko pripnem plug. Več vozim krmo, pridelke, gnojila in podobno.«

tekmovanja v Gornji Radgoni in udeleženec dveh državnih prvenstev Franci Fajfar iz Čirč pri Kranju je ponovil uspeh izpred dveh let in dokazal, da je spreten traktorist in orač ter dober poznavalec kmetijske mehanizacije. Za tekmovanje se je pripravil le nekaj ur, za kajveč pa je zaradi spravila krompirja zmanjkalo časa. Fajfar je tudi največ pripomogel k drugemu mestu gorenjske ekipe v tem tekmovanju.

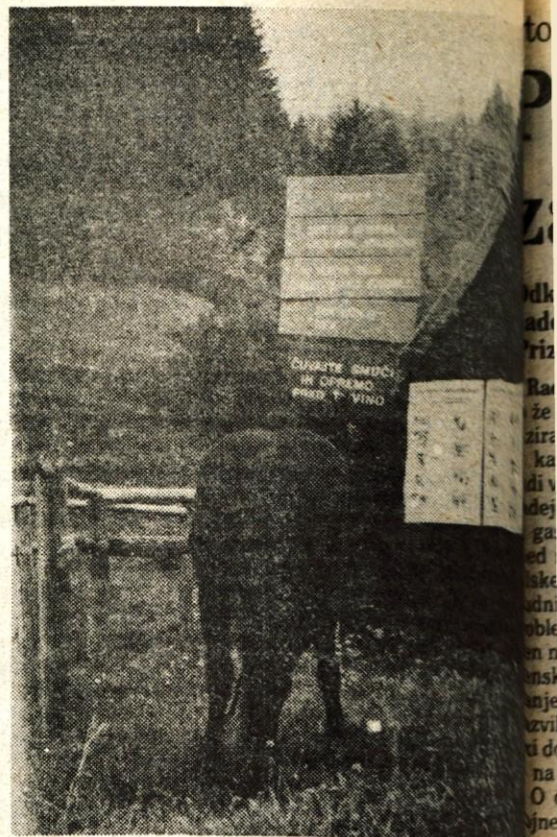
Ivanka Draksler, članica aktiva mladih zadrušnikov Sloga Kranj: »Doma delamo silos in komaj sem si vzela čas za tekmovanje. Zadovoljna sem z uvrstitvijo, saj sem začelnica in nimam nobenih izkušenj. Prvič v svojem življenju sem orala pred 14 dnevi na gorenjskem tekmovanju. Čeprav vozim traktor, odkar je pri hiši, je bilo oranje vedno očetovo delo. Toda tudi tega se bom morala navaditi, saj pri hiši ni moškega naslednika.«

Rezultati — poklicni traktoristi — posamezno: 1. Geder (Pomurje) 300 točk, 2. Zalokar (Dolenjska) 290, 3. Režonja (Pomurje) 286, 6. Draganjac 270, 9. Strugar 253, 13. Tratnjek (vsi Gorenjska) 241, ekipno: 1. Pomurje II 564, 2. Dolenjska 560, 3. Pomurje I 543, 4. Gorenjska 523; ženske — posamezno: 1. Zalokar (Dolenjska) 293, 2. Grošovnik (Maribor) 248, 3. Volk (Celje) 246, 8. Draksler 217, 9. Valjavec (obe Gorenjska) 209, ekipno: 1. Dolenjska 527, 2. Pomurje 466, 3. Maribor 447, 5. Gorenjska 426; mladi zadrušniki — posamezno: 1. Fajfar (Gorenjska) 291, 2. Ravnikar (Ljubljana) 272, 3. Medle (Dolenjska) 271, 10. Porenča (Gorenjska) 238, ekipno: 1. Ljubljana 543, 2. Gorenjska 529, 3. Dolenjska 518. C. Zaplotnik

Regulacija hudournika Dupeljščica v Naklem

Naklo — Na Pivki pri Naklem delavci Vodnogospodarskega podjetja iz Kranja urejajo regulacijo hudournika Dupeljščica s pritokom Žlebnica. Kot je povedal vodja gradbišča Miran Bidovec, so lani urejali najtežji del od Police do izliva v Savo v Struževem. Pred leti je bil nepremišljeno zasut jarek, zato je bilo potrebno le-tega odkopati in v globini 12 metrov speljati predor z dvojno armiranim obokom v nasipu. Zgrajen je bil dvokilometrski odsek hudournika, ki je ob nalivih in spomladanskem tajanju snega poplavljal Pivško polje in kleti hiš. Ta del investicije je veljal 4,7 milijarde dinarjev, poleg Območne vodne skupnosti Gorenjske pa so sredstva prispevale tudi delovne organizacije, ki imajo svoje objekte v naklanski skladiščni coni. Letošnje leto so se lotili odseka od Pivškega polja do nogometnega igrišča v Naklem. Na Pivškem polju je bilo na novo speljano korito z opornim zidom, dno pa so poravnali s kamenjem, v zgornjem delu pa obetonirali. Trenutno gradijo odsek pod »Štuceljnim« ob občinski cesti Naklo—Kokrica. Ob poglobljanju in razširitvi struge so naleteli na konglomerat, katerega je potrebno minirati. Odsek bo dolg 600 metrov, oporni zid bo iz železo-betonske armature, ta odsek pa bo stal 3 milijarde dinarjev. Ob gradnji je bilo potrebno prestaviti drogove visokonapetostnega električnega daljnovoda Zlato polje—Brezje. Problem nastaja zaradi zapore občinske ceste Pivka—Kokrica, ker jo SGP »Primorje« Ajdovščina potrebuje za gradnjo avtoceste Naklo—Ljubljana. Če bo vse teklo po planu, predvidevajo, da bo hudournik Dupeljščica urejen do Nakla še letos. Z delom bodo nadaljevali ob urejanju struge hudournika skozi Naklo, Strahinj vse do Dupelji, če bodo sredstva pritekala po predvidenih načrtih. D. Papler

V sezoni prepolna zimskošportna središča poleti samevajo. Prav neznano delujejo velike zelene površine in prav nič prijazno opuščene žičnice. Dokler zatrnitih smučarskih poljan zopet ne pobeli sneg, bo konjiček na sliki verjetno ostal njihov edini obiskovalec. (foto N. S.)

VAŠA PISMA

PREDRAGE DIJAŠKE VOZOVNICE

Takole piše bralka P. M. iz Blede:

»V Glasu je bil objavljen članek z naslovom »Draga pot do šole«. Lahko smo prebrali, da je dan predlog RIS, po katerem naj bi ta umaknila svoj delež pri financiranju dijaških in študentskih mesečnih vozovnic. Ta novica je pomenila ledeni tuš za vse, ki naj bi morda po novem začeli plačevati dražje vozovnice. Ob tem pa je treba povedati, da že prej niso bile poceni, vendar se v razumnih mejah. Če pa stari ceni pristejemo 30 odstotno povišanje cen prevoza in pomnožimo z dve, je številka precej višja. Tega ne moremo kar preprosto potrpeti in globlje seči v žep (saj nekateri žepi pač niso tako globoki).

Razumljivo je, da lahko zaškriplje v proračunu RIS, ni mi pa jasno, kako da smo o tem obveščeni šele sedaj, ko se ne da ničesar bistvenega več spremeniti. Sicer pa smo slišali, da obveščanje pri nas šepa in o tem smo se spet (na žalost) prepričali. Kajti, če bi bila javnost obveščena že prej, bi lahko našli drugo rešitev, kot je umik deleža RIS pri financiranju mesečnih vozovnic. Kar malce za lase privlečena se mi zdi misel, da bi študentje odhajali na fakultete le ob najnujnejših dnevih in

dvomim tudi, da bodo študentje toliko višje, da bodo to pobudo prav te omilile. Bojim se, da bodo nov udarec, ki bo poleg umaknjenih stroškov šolanja pripomogel k izenačenju socialnih razlik in bo tako kot v preteklosti, namreč, bo izobraževanje postalo privilegij tistih srečnežev, ki izhajajo iz boljše situiranih družin. To pa ni bi smelo biti naš namen.«

Naj ob pismu dodam še nekaj informacij. V članku je omenjen edini možni način vplivanja na predlog RIS: to je vključitev v javno razpravo, ki bo septembra 1977. Predlog je bil dan pred kratkim večkrat o njem nismo mogli prebrati. O tem, ali je boljše razpravo jevanje z višjimi in več študenti jami ali pa majhni popusti pri aktivnostih študentov in dijakov, kot so ogledi gledaliških predstav, pa tudi voznja z avtobusom najbrž ni dvomiti. Žepi bi najbrž bolj napolnili z višjimi pendijami, posebno tistim iz nižjih in z manjšimi dohodki. Nikoli tudi ne predlagam redčenja obiskovanja predavanj — to je slutnja, ki utegne biti včasih resnična. Pa še nekaj cen vrednih, kjer je vključena ne samo RIS. Na relaciji Kranj—Ljubljana—Kranj bo treba odšteti 470 dinarjev, na relaciji Škofja Loka—Kranj—Škofja Loka pa 470 dinarjev. V. Primožič

Solidarnost v nesreči

Ogenj je pustošil...

Na obisku pri Janezu Križaju, kmetu v Srednjem Bitnju

V ponedeljek popoldne je bilo, ko se je pooblačilo in prve kapljice dežja so pregnale iz njiv, travnikov in gozdov tudi vedno delovne kmete.

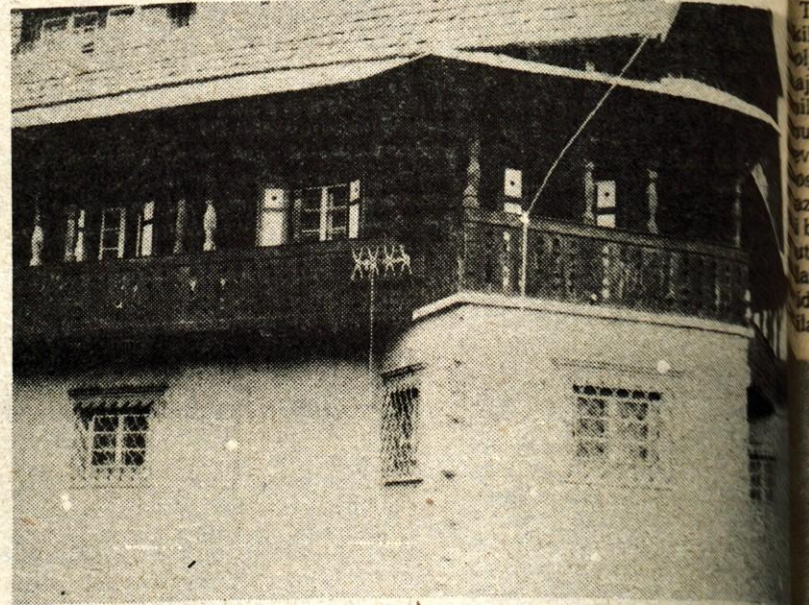
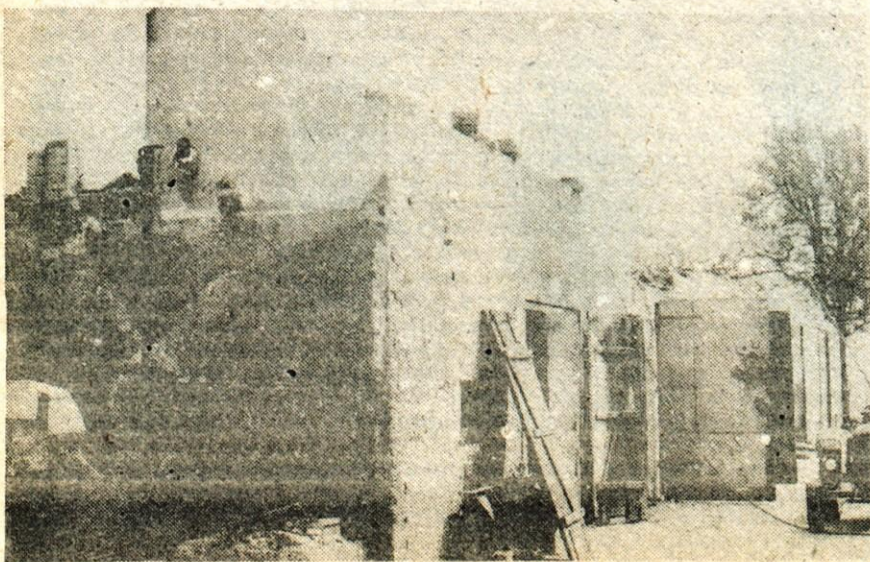
»Videl sem črne oblake, ki so se približevali in rekeli sem sinu, da bi odšla proti domu. Ravno v nedeljo sem gledal pratiko in ugotovil, da je konec pasjih dni. Nevihte bodo, sem opozarjal domače«, pripoveduje Janez Križaj, kmet iz Srednjega Bitnja pri Kranju. Kdo bi takrat slutil, kaj bodo ti dnevi prinesli.

»S sinom sva stala na pragu, ko je pričelo treskati. Naenkrat zagledava in zaslišiva vodeno streljo, ki je udarila v sprednji del gospodarskega poslopja. Stečeva na gornjo stran, takrat udari še zažigalna strela. Priteče sosed in vpilje, da je v strehi ogenj. Le na pomoč še zakričim in že vidim streho v plamenih. Pridejo sosede in vaščani, nekdo gre telefonirati gasilcem. Gori že na vseh štiridesetih metrih v podstrešju. Vsi hitijo reševati, kar se je rešiti še dalo. Stroje, živino, vozove odpeljejo iz spodnjih prostorov. Ko že povsod gori, rešujejo. Sam se skoraj ne spominim več vsega. Gasilci gasijo, ogenj pa kar gori in vsak trenutek je škoda večja.«

Tako se spominja ponedeljkovega večera Janez Križaj, ki mu je strela uničila gospodarsko poslopje, več kot 50 ton mrve od lani in letos, tri

tone cementa, več kot dvajset voz stelje, precej hrastovih in smrekovih desk, orodja, električni motor, cevi za puhalnik, mlin za sadje, ročno orodje, rezervne dele in še veliko vsega drugega, kar je hranil na podstrešju velikega gospodarskega poslopja. Pravi, da se nikoli ni bal strelje, sedaj se je boji, ko je videl koliko gorja lahko povzroči. Z ženo, sinom, snaho in malim vnučkom žive na kmetiji ter skrbe, da je vedno urejenih 9 hektarov obdelovalne zemlje. Tudi gozd imajo. Nikoli do sedaj niso posekali tistega, kar jim je vsako leto dovoljeno. Letos gotovo bodo, saj bo za obnovo gospodarskega poslopja potrebno tudi precej lesa. Smrekovine imajo malo, tako bo treba veliko desk tudi kupiti.

Ob pomoči sorodnikov, sosedov, kmetijske zadruge »Sloga« in Zavarovalnice, ki jim je že nakazala nekaj denarja za obnovo, bo že nekako šlo. V začetku so mislili, da bo treba vse podreti. Vendar bodo del poslopja, koder je ostala plošča, raje obnovili, saj so v stiski s prostorom, živina in orodje, ter stroji pa morajo nekje biti čez zimo. Tudi na občini so priskočili na pomoč in dovoljenje za novo streho je bilo prej kot v enem tednu. »Seveda bomo za delo morali najbolj poprijeti domači, le veliko moči in volje bo potrebno,« je še dodal gospodar Janez. V. Primožič

Tujcem bolj poznan kot nam — Podobno kot Tamarju, kjer smo vsi tako našli največ avstrijskih, italijanskih in nemških registracij, pa tudi grebških in beograjskih, najmanj pa domačih, se dogaja tudi drugod v gorenjskem biseru, Srednjemu vrhu nad Gozd Martuljkom. Lep je tujec, ima te dni vsega okrog dvajset gostov: Angleže, Italijane, Avstrijce, Slovence, ni od nikoder. Kot bi pozabili, da so tujci, ki ga vedno znova odkrivajo, se ne morejo načuditi, da je v tujki sezoni sploh mogoče tu dobiti prostor. Pa ga je na pretek! In da tako vse poceni! Penzion z odlično domačo hrano, saj zelenjava, mleko in podobno dom dobiva pri okoliških kmetih, stane vsega 540 dinarjev. Pivo je tu 35 dinarjev! Nič čudnega, da Angleži kar ne morejo oditi. Iz dneva v dan podaljšujejo svoje počitnice na Srednjem vrhu, hodijo na izlete in sprašujejo, če bi lahko prišli še pozimi... No, da so našli slovenski filmarji, saj bodo te dni prav v njem posneli nekaj kadrov iz novega slovenskega filma o gorniku Kugyju. Če vas bo kaj zaneslo, gite na Kranjski gori, Gozd Martuljku, povzmite se še do Srednjega vrha (višina 960 m), kjer boste imeli Špikovo skupino kot na avstrijski stran. Do Srednjega vrha drži lepa makadamska cesta, napeljete pa je, da se z avtobusom zapeljete do Martuljka, pa greste od peš na Srednji vrh. Veliko več boste imeli od izleta. Pa še nekaj, kar je tu gori najlepša! — Foto: D. Dolenc

toletje dela radovljiškega gasilskega društva

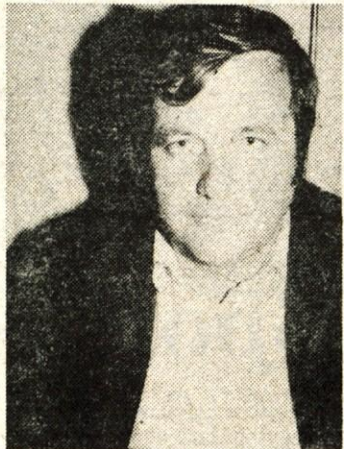
Pripravljeni za pomoč ob požarih

Dokar so 1883. leta v Radovljici ustanovili gasilsko društvo, v njem ne manjka prizadevanja društva predstavlja predsednik Janez Reš

Radovljica — Meščani Radovljice že zgodaj zaznali potrebo po organizirani obrambi pred ognjem. Zaradi katastrofalnih požarov, ki so jih di v prejšnjem stoletju večkrat pridelali, so 1883. leta ustanovili svojo gasilsko društvo. Nekateri viri — med njimi spominska plošča na gasilskem domu — pričajo, da je bil podnik in ustanovitelj društva Hugo Obek, lekarnar iz Radovljice, zavezan narodnjak in zavzet ljubitelj slovenskih gora. Med njegovim načelnjem v letih 1895—1897 je društvo prvotno praporo in zgradilo gasilski dom, ki je bil takrat najmodernejši na Slovenskem.

O delu društva do prve svetovne vojne, med obema vojnoma in med drugo svetovno vojno je na razpoložljive nekaj skopih podatkov na osnovi ustnega izročila, saj je celoten arhiv med drugo vojno vihro izgubil. Med njimi velja omeniti pomoč društva ob katastrofalnih požarih 1911. leta v Kropi, 1910. leta v vasi do pri Radovljici in 1920. leta v redtrgu, opremljanje s prvo motorizirano brigadno 1928. leta, sanitetnim avtom 1933. leta in gasilskim avtom 1935. leta, postavitev orodjarne na obali požarnega bazena v Vrbnjah 1933. leta ter snovanje zamisli o izdelavi novega gasilskega doma; zaradi pomanjkanja denarja in izdelanega zazidalnega načrta za mesto Radovljica 1976. leta zgradili

na mestu podrtega gasilskega stolpa ob domu le garaži za 1971. leta kupljeni orodni avto in novo gasilsko vozilo s cisterno za 3 tisoč litrov vode.

»Danes je GD Radovljica,« pripoveduje njegov predsednik Janez Reš iz Vrbenj, »sodobno opremljeno, saj ima poleg vozil s pripadajočo opremo tudi motorno brigadno Rosenbauer, mehanično lestev za reševanje do 21 metrov višine, električni generator, prikolico za gašenje s prahom, vrsto dihalnih aparatov ter drugo zaščitno in reševalno opremo, letos pa pričakuje novo 5000-litrsko avtomobilsko cisterno. Težavno je le hranjenje opreme v tesnem in vlažnem orodnišču starega gasilskega doma, kjer je streha že povsem dotrajana. Dolgoletni problem je tudi slaba slišanost alarmne naprave na domu; to še toliko bolj, ker imamo nenehne težave z zagotavljanjem stalne prisotnosti hišnika doma, katerega trenutno sploh ni.«

V društvu je sedaj 84 članov, med katerimi je 36 pionirjev, mladink in mladincev; imajo samo okrog 20 operativnih članov, ki so povečini doma izven mesta. Kljub temu je društvo

kot eden treh centrov radovljiške občinske gasilske zveze, kakor naglašal njegov predsednik, vedno dobro pripravljeno za ukrepanje ob požarih. Razen v dobri usposobljenosti članstva, ki jo preverjajo s stalno udeležbo na rednih vajah in raznih gasilskih tekmovanjih — lani so starejši člani celo zmagali na tekmovanju gorenskih gasilcev, se prizadevno določa društva kaže v ugodnih požarnovarnostnih razmerah v njegovem okolju. Le-ta se je po ustanovitvi GD Lancovo 1982. leta zožil na krajevno skupnost Radovljica, v kateri so poleg mesta še naselja Vrbnje, Gorica in Nova vas. Tod so imeli od zadnjega večjega požara 1969. leta na Gorici le požare na travnikih in smetiščih ter manjše požare v stanovanjih zaradi neprevidnosti povzročiteljev in igre otrok.

»Poleg skrbi za požarno varstvo stanovanjskih hiš, gospodarskih objektov in manjših obrtnih delavnic v požarnem okolju je dolžnost našega društva,« nadaljuje sogovornik, »široko preventivno delovanje. Po eni strani gre za stalno usposabljanje članstva in pomoč pri usposabljanju pripadnikov gasilskih enot civilne zaščite iz krajevne skupnosti, po drugi strani pa za varnostno osveščanje prebivalstva prek predavanj in opremljanja gospodinjstev z ročnimi gasilnimi aparati — sedaj jih je po naseljih že prek 50, mentorstvo v šolskih krožkih in pridobivanje mladih v naše vrste.«

Ko govorim o društvenem delu, ne smem prezreti povezovanja z okoljskimi gasilskimi društvi in občinskimi gasilskimi zvezami, predvsem jeseniško in trziško, pa gasilci iz pobratene občine Buje v Istri. Zgledno je tudi naše sodelovanje z delovnimi, družbenopolitičnimi in društvenimi organizacijami v kraju in občini. Brez naše udeležbe si prav tako ni moč zamisliti mnogih akcij na področju SLO in družbene samozaščite ter raznih prireditvev.«

Posebno obeležje so dali radovljiški gasilci letošnjemu občinskemu prazniku s prireditvami ob 100-letnici društvenega delovanja. Pester spored prireditev je privabil množico obiskovalcev, v sklepi slovesnosti in paradi pa je sodelovalo okrog 400 gasilcev z Gorenske in iz Hrvaške. Ob praznovanju, ki so ga izkoristili za prikaz reševanja z najmodernejšo gasilsko opremo, so številnim doslej osvojenim priznanjem dodali nove; društvo je prejelo priznanje Gasilske zveze Slovenije za posebne zasluge in plaketo občine Radovljica, 12 članov so odlikovali z republiškimi gasilskimi odlikovanji, 7 gasilcev z občinskimi, 2 pa sta prejela medaljo občine Radovljica.

»Društvo čakajo v bodoče,« končuje pogovor Janez Reš, »še mnoge zahtevne naloge. Med najpomembnejšimi so pridobivanje večjega števila operativnih članov, spodbujanje izgradnje požarnih bazenov v večjih stanovanjskih naseljih in postavitev novega gasilskega doma z ustreznim orodniščem, za kar pa bo potrebna pomoč širše družbene skupnosti.«

Besedilo in slika: Stojan Saje

NESREČE

ZAPELJAL S CESTE

Bohinj — V četrtek zvečer se je na regionalni cesti Bled—Bohinj zgodila prometna nesreča zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila, 27-letni Branislav Jakopič iz Bleda je vozil iz Bleda proti Bohinjju. Ko je pripeljal v Boh. Bistrico ga je pred betonarno v preglednem ovinku zaneslo s ceste. Zapeljal je na nasip, nato pa po strmini navzdol in se na koncu prevrnil ter po strehi drsel po travniku. Pri tem je voznik padel z avtomobila in se hudo poškodoval. Laže je bil poškodovan tudi sopotnik Bogdan Krek iz Bleda, manjšo poškodbo pa je pri padcu dobil tudi Miro Vrevc iz Bleda. Jakopič in Krea so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Reševanje s helikopterjem

Triglav — V soboto popoldne je planinec Alojz Zajc iz Trebnjega, star 33 let, doživel srčni infarkt. S Staničeve kočice so ga s helikopterjem RSZN SR Slovenije prepeljali v jeseniško bolnišnico.

V. P.

Za večjo prometno varnost

Pričenja se novo šolsko leto

Učence, predvsem prvošolčke, ki še niso vajeni poti v šolo, je treba poučiti o nevarnostih, ki jih na tej poti čakajo. Zato priporočamo staršem kot otrokovim prvim vzgojiteljem, da jih prve dni spremijo v šolo in jim povedo, kakšnim prometnim nevarnostim bodo v bodoče izpostavljeni, na kaj morajo še posebno paziti, kdaj in kje lahko prečkajo cesto in kako naj se obnašajo na cesti, kjer ni pločnika ali zaznamovnega prehoda čez cesto. Prav takšna dolžnost čaka tudi šolske vzgojitelje. Vzgojiteljem priporočamo, da se ob pričetku šole povežejo z miličniki njihovega varnostnega okoliša, da bodo prve dni nadzirali promet, ter prihod in odhod otrok v šolo in iz šole. Starše in otroke naj seznanijo z najvarnejšimi potmi in prometnim načrtom šole. Učenci, ki še nimajo kolesarskega izpita, naj prihajajo v šolo peš, ostali pa morajo imeti brezhibna kolesa. Prvošolčke naj opremijo z rumenimi ruticami in kresničkami, svojo dolžnost pa naj prično opravljati tudi pionirji prometniki, ki so letos opremljeni z novimi uniformami.

Prvi dnevi so za varnost učencev na cesti najbolj kritični. Zato se moramo vsi potruditi, da bodo učenci seznanjeni z nevarnostmi v prometu. Le tako jih bomo obvarovali pred prometnimi nezgodami in njihovimi posledicami.

Mrak

Prisilna izselitev edini izhod — Družba, naj bo še tako demokratična in humana, ima in mora imeti v zakonodaji določila, ki v sili razmer, ko odpovedo običajni načini reševanja problemov, dopuščajo tudi možnost prisilne izselitve. V petek dopoldan smo bili priča takšnemu primeru v Malem Naklu številka 4A. Hiša, v kateri so stanovali Stojanka in Nadira Radončič ter njuni člani družine in uporabniki stanovanja, stoji na gradbišču bodoče gorenske avtomobilske ceste in bi se slejkoprej morala umakniti težki gradbeni mehanizaciji. Medtem ko so se z ostalimi stanovalci in lastniki hiš v Malem Naklu in Britofu, ki bodo prav tako porušene, našli skupni jezik, je bil v omenjenem primeru komite za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve primoran izdati sklep o izselitvi. Ob prisotnosti predstavnikov komiteja, krajevnih skupnosti Naklo, Domplana, izvajalca gradbenih del in miličnikov so ga uresničili delavci SGP Primorje, ki so po izselitvi hišo onesposobili za bivanje. Zapis bi bil nepopoln, če ne bi omenili, da sta Radončičevi družini dobili v zameno za neprimerne prostore v Malem Naklu novi stanovanji na Zlatem polju. — C. Zaplotnik

GORENSKA NOČNA KRONIKA

PES LAJA

Res ni prijetno, če te sredi noči zbudi pasji lajež. Še huje je, če lajež ne poneha in ne moreš ponovno zaspati. Prav to se je zgodilo Škofjeločanu in v zgodnjih jutranjih urah je poklical na pomoč miličnike, da obračunajo s nesramnim psom, ki laja blizu pokopališča. Ker morajo miličniki poskrbeti tudi za nemoteno spanje občanov, sta dva odšla na pot, da umirita psa. Ko sta prišla v bližino pokopališča, sta zaslišala mačko, ki se je neusmiljeno drla in mjavkala. Kako sta jo umirila ni znano.

PRETEP V AVTOKAMPU

Kozarček preveč in hitro najdeš vzrok za prepir in pretep. Ta kozarček, ali bolje kozarec, je bil kriv, da so na postajo milice pozno zvečer pripeljali več mladih fantov, ki so vpili, se pretepali in grozili čuvaju v avtokampu Sobec. Nekaj so jih kmalu izpustili, le dva najhujša razgrajča so morali pridržati.

TAKSIST V TEŽAVAH

Ker se taksist ni več mogel sam braniti pred potnikom, ki ga je žalil, mu ukazoval in se nepri-

merno obnašal, je namesto na željeno mesto odpeljal na postajo milice. Tam so nasilnega potnika poučili o lepem obnašanju, sledili pa bodo še drugi primerni ukrepi.

PRETEPEN ŠOFER AVTOBUSA

Ne le, da potnik ni hotel plačati vozovnice, ob izstopu je še pretepel šoferja in ga poškodoval, tako da je moral ta poiskati zdravniško pomoč. Za nesramnem in pretepačem se poizvedujejo.

PES V KURNIKU

Jeseničan je prišel na postajo milice in povedal, da je v kurnik njegovega zeta skočil pes. Zadal je osem kokoši nesnic, njega, ki pa je hotel posredovati, je ugriznil v nogo. Pred zakonom bo psa zagovarjala njegova lastnica.

POŠTENJAK

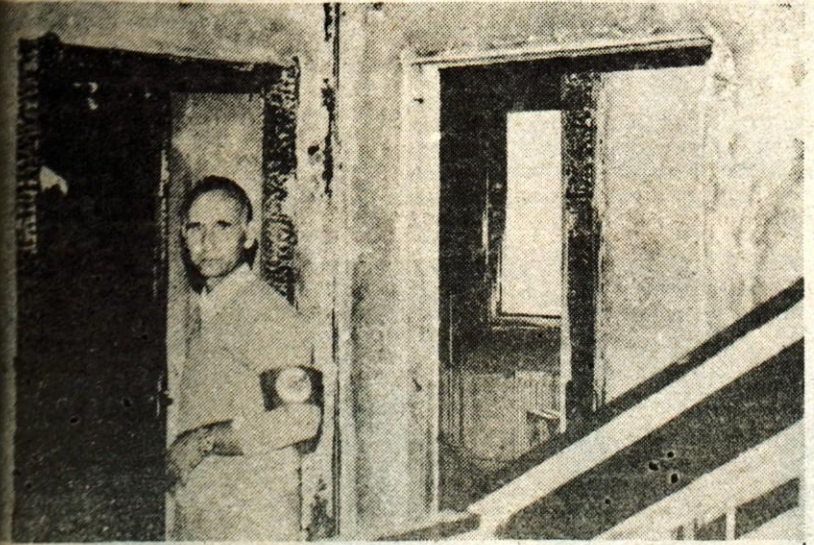
Pa naj še kdo pravi, da ni poštenjakov. Pred dnevi je občan v kolodvorski restavraciji našel precej denarja. To je brez oklevanja sporočil na postajo milice, kjer so ga shranili. Ni pa znano, če je po pogrešeni denar lastnik že prišel.

Modimo pozorni na otroke v prometu!

Dolgoletne izkušnje in statistike kažejo, da je september, mesec, ko se pričanja novo šolsko leto, najvarnejši čas za prometno varnost otrok. Zato republiški svet in občinski sveti za preventivno in vzgojno v prometnem prometu že vrsto let izvajajo akcijo »Varnost otrok in mladine v prometnem prometu ob začetku šolskega leta«. V letošnjem letu je akcija vključena v jugoslovansko akcijo »Varnost pešcev in kolesarjev v prometu«.

Tudi v Kranju in drugih gorenskih občinah bodo letos skušali čim bolj poskrbeti za prometno varnost najmlajših. Že od sredine avgusta miličniki ter občinske cestne in komunalne skupnosti skrbijo za obnovitev talne in vertikalne signalizacije, posebno v okolici šol. Učenci prvega razreda osnovne šole in mali šolarji bodo okrog vratu privezali rumene utke, vsi učenci pa bodo morali v slabem vremenu, ko je zmanjšana vidljivost, nositi kresničke. Tudi vola namenjena za prevoz otrok bodo

V. Primožič

Golnik — V četrtek dopoldne je eksplodiralo v stanovanjskem bloku na Golniku. Do eksplozije je prišlo v stanovanju Jožeta Pišlarja v prvem nadstropju. Po eksploziji je zagorelo in v požaru je zgorel 51-letni Jože Pišlar. Ko so prišli poklicni gasilci iz Kranja so našli v sobi 10-kilogramsko plinsko jeklenko, ki je bila odvit. Kasneje sta žena Marija in hčerka Zvonka povedali, da so jeklenko imeli na zalogi in so jo hranili v kotu sobe. Poleg uničenega Pišlarjevega stanovanja je poškodovanih tudi deset drugih stanovanj v bloku ter stopnišče. Škodo ocenjujejo na 5.000.000 din. Stanovalce, ki imajo poškodovana stanovanja sočasno preselili v samski dom. — V. Primožič. Foto: C. Zaplotnik

Padel s skale

Krvavec — V soboto popoldne je 22-letni Janez Žnidar iz Zg. Brnika plezal v skalnati steni Raščica, blizu spodnje postaje žičnice Krvavec. Na višini osmih metrov se mu je odluščila skala in padel je v strugo potoka Reke. Pri padcu se je hudo poškodoval. Odpeljali so ga na polikliniko v Ljubljano.

V. Primožič

Elektrika pobila živino

Zminec — V soboto zvečer je pri kmetu Ivanu Omanu v Zmincu poginilo šest krav, telica — breja in manjša telica. Vzrok za nesrečo je bil kratek stik na stikalni električnega mlina za govejo krmo. Ob kratkem stiku je elektrika stekla po napajalniku do govedih in le tiste, ki so bile privezane s plastičnimi trakovi, niso poškodovane. Gmotne škode je za približno 500.000 dinarjev. v. p.

Pred svetovnim prvenstvom v kolesarstvu

Dobro pripravljene za najpomembnejši nastop

S sklepnih priprav v Preddvoru je včeraj odpotovala na svetovno kolesarsko prvenstvo v Švico jugoslovanska reprezentanca — Bojan Ropret, Marko Cuderman (Sava), Bruno Bulić (Siporex Pula), Primož Čerin (Rog), Jure Pavlič (V. P. Maribor) in Janez Lampič (V. P. Kranj).

Predvor — Jugoslovanski kolesarji so se pričeli na letošnji najpomembnejši nastop, na svetovno prvenstvo ob Bodenskem jezeru v Švici pripravljati v začetku avgusta, ko so se za deset dni zbrali v Poreču. Sredi avgusta so nastopili na dveh dirkah v sosednji Italiji, kjer so reprezentanti še zadnjič pred svetovnim prvenstvom preverili pripravljenost v močni mednarodni konkurenci. Izkazala sta se letos najboljša jugoslovanska kolesarja — Čerin z drugim in četrtim mestom in Ropret s tretjim mestom na eni od dirk. Na sklepne priprave v Preddvoru pa je zvezni kapetan Franc Hvastar poklical deveterico kolesarjev. Vsi, razen Borovičanina, so se povabili tudi odzvali. V dvanaestih dneh, od 18. do 29. avgusta, so prečkali okrog 1300 kilometrov. Trenirali so po štiri do osem ur dnevno, predvsem hitrost in ekipno vožnjo, ki bo na svetovnem prvenstvu tudi glavni cilj naših kolesarjev.

Šestčlanska reprezentanca — trije Gorenjci Bojan Ropret, Marko Cuderman, Janez Lampič ter Primož Čerin iz Ljubljane, Bruno Bulić iz Pule in vojak Jure Pavlič — so v ponedeljek iz Preddvoru odpotovali na prizorišče tekmovanja v Švico. Jutri, v sredo, bo ekipa nastopila v vožnji na sto kilometrov, v soboto, 3. septembra, pa bo še dirka posameznikov. Jugoslovanski kolesarji, ki so se pred pomembnimi nastopi pogosto »kalili« v Preddvoru, v zadnjih treh letih s svojo vožnjo niso nikdar razočarali. Na olimpijskih igrah v Moskvi so bili osmi, predlani na svetovnem prvenstvu v Pragi deseti in lani v Angliji zopet osmi.

In kako bo letos?

Bojan Ropret: »Na svetovnem prvenstvu bo najmanj 15 reprezentanc.«

Izlet na Triglav

Kranj — Planinsko društvo Kranj organizira v počastitev 90-letnice slovenske planinske organizacije dvodnevni planinski izlet na Triglav. Udeleženci se bodo podali na turo, ki jo bo vodilo zadostno število kranjskih planinskih vodnikov, v nedeljo, 4. septembra, z Rudnega polja; do tod se bodo pripeljali s posebnim avtobusom, ki bo imel odhod ob 5. uri izpred kranjskega hotela Creina. Z najvišje naše gore se bodo vračali v ponedeljek, 5. septembra, mimo Sedmerih triglavskih jezer do kočice pri Savici, od koder se bodo ob 17. uri odpeljali proti domu.

Izlet je prirejen tako, da ga bodo zmogli tudi vsi tisti, ki se na Triglav podajajo prvič. Oba dneva bo približno 15 ur hoje, za vzpon pa je obvezna planinska oprema (čevlji) in topla obleka.

Prijave za izlet sprejemajo v društveni pisarni do zasedbe mest v avtobusu. Obenem s prijavo plačajo udeleženci po 300 dinarjev za stroške prevoza. (S)

TRIGLAV KONFEKCIJA p. o.
KRANJ
Savska cesta 34

objavlja prosta dela in naloge

ŠIVANJE ŽENSKÉ KONFEKCIJE

Prijavijo se lahko kandidati, ki so z rednim izobraževanjem pridobili poklic šivilje (IV. zahtevnostna stopnja) ali priučene šivilje z 2 leti delovnih izkušenj. Poskusno delo za objavljena dela in naloge je določeno v trajanju 3 mesecev.

Prijave sprejemamo na gornji naslov 8 dni po objavi. Izbrani kandidati bodo o izidu izbora obveščeni najkasneje v 30 dneh po veljavnosti objave.

tanc, ki se bodo potegovala za uvrstitev med prvo deseterico. Proga v Švici je ravna, zato bodo razlike majhne. Odločale bodo že drobne napake. Uspeh bi bil, če bi ponovili uvrstitev iz Prage ali z lanskega svetovnega prvenstva. Ko bomo tudi v Jugoslaviji imeli po deset enakovrednih ekip, tako kot v kolesarsko razvitih deželah, takrat bomo lahko ciljali tudi višje, proti petemu mestu. Na dirki posameznikov bo veliko odvisno od sreče ali trenutnega razpoloženja. Doslej sem bil na petih svetovnih prvenstvih in dveh olimpijskih igrah in vedno, z eno samo izjemo, sem tudi padel, imel okvare na kolesu in podobno. Na letošnji dirki posameznikov bo nastopilo preko dvesto tekmovalcev. Veliko uspeh bi bil, če bi se kdo od naših uspel prebiti med prvo dvajseterico. Veliko presenečenje pa bi bilo, če bi zasedel mesto med prvimi desetimi. V ekipi tokrat ni nobenega novince. Vsak od nas ima za sabo nastop na svetovnem prvenstvu ali na olimpijskih igrah.

Janez Lampič: »V enoti, kjer slušim vojaški rok, so mi omogočili redno treniranje, tako da sem na skupnem.«

Uspešen nastop Leščanov

Gradec — Na velikem mednarodnem tekmovanju v padalskih skokih je med 32 ekipami iz 14 držav nastopila tudi jugoslovanska reprezentanca, za katero so tokrat tekmovali le padalci Alpskega letalskega centra iz Lesce. Čeprav niso ponovili uspeha Dušana Intiharja pred nekaj leti, so dosegli več odličnih rezultatov. Darko Svetina je bil v močni konkurenci tretji v skokih na cilj. Po končanem osmem skoku je delil drugo mesto s Francozom Bessettejem. V drugem izločilnem skoku je Svetina zgrešil cilj le za en centimeter, medtem ko je bil njegov nasprotnik nezmotljiv. V skupinskih skokih na cilj je bila jugoslovanska ekipa — Branko Mirt, Darko Svetina, Dušan Intihar in Bogdan Jug — tretja za Češkoslovaško in Zvezno republiko Nemčijo. V 32 skokih so leški padalci zgrešili cilj le za 78 centimetrov. V skupni razvrstitvi je bil od naših najboljši Bogdan Jug na 12. mestu. Leški padalci se bodo od 2. do 4. septembra udeležili mednarodnega tekmovanja v skokih na cilj v Celovcu.

Rezultati — posamični skoki na cilj: 1. Schappanes (Avstrija), » Svetina 0,07, 23. Mirt 0,20, 32. B. Jug 0,25, » Intihar (vsi Jugoslavija) 0,26; skupinski skoki na cilj: 1. ČSSR 0,52, 2. ZRN 0,76, 3. Jugoslavija 0,78; figurativni skoki: 1. Ziegfried (ZRN) 20,56, 20. B. Jug 26,69, 22. Intihar 26,79, 29. Mirt 27,53, 52. Svetina 32,92; skupna razvrstitev: 1. Ziegfried (ZRN) 17, 12. Jug 1241, 14. Mirt 1325, 19. Intihar 1545, 40. Svetina 3640. M. Hudovernik

nih pripravah hitro ujel korak z ostalimi. Manjka mi le nekaj težkih dirk, kakršna je bila, denimo, dirka po Jugoslaviji. Le na takih tekmah spoznaš, koliko veljaš in kako si pripravljen. Zadovoljen bi bil, če bi v vožnji posameznikov pripeljal v cilj s prvo skupino kolesarjev. Za kaj več pa sta sposobna edinole Ropret in Čerin.

Primož Čerin: »Trening v Preddvoru je bil najtežji, odkar sem v reprezentanci. Če sodim po pripravah, potem bi morali v ekipni vožnji doseči tudi dober rezultat. Naš cilj je, da bi doslej uspešno sezono tudi tako sklenili. V Švici bom vozil le za ekipo, ker menim, da se je treba za dirko posameznikov dodatno pripraviti. Nobenega smisla pa nima, da le štartaš...« C. Zaplotnik

Zbornik ob jubileju

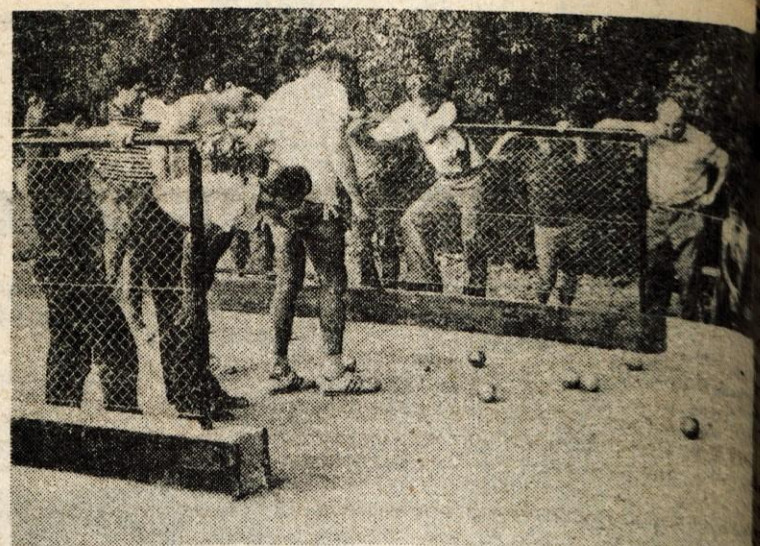
Radovljica — Domači plavalni klub je ob jubileju izdal zbornik z naslovom »50 let plavalnega športa v Radovljici«, v katerem zavzema osrednje mesto zapis Mirana Kende o razvoju plavalnega športa v mestu od začetka do danes. V zapis je avtor spretno vpletel tudi poročanje predvojnega dnevnika Jutro o otvoritvenih svečanostih ob novozgrajenem kopalšču v Radovljici in prvih plavalnih tekmah ter bogato slikovno gradivo. Ne manjka tudi podatkov o dosežkih plavalcev in delu plavalnih delavcev. Zbornik so uredili nekdanji in sedanji plavalni delavci. V 700 izvodih ga je natisnila Knjigovoznica in tiskarna Radovljica, za obliko pa je poskrbel dolgoletni član kluba Marko Smrekar.

Pokal Staneta Perca v Umag

Lesce — Pod pokroviteljstvom krajevne organizacije ZZB NOV Radovljica je nogometni klub Lesce priredil turnir za pokal Staneta Perca, na katerem so poleg domačinov igrali še ekipe Sava iz Kranja, Odranci in Umag. V prvi tekmi so domačini izgubili z nogometaši Umaga z 0:4, v drugem srečanju pa je kranjska Sava šele po streljanju enajstmetrovk ugnala nogometaše iz Odrancev. V tekmi za tretje mesto so Leščani zasluženo premagali igralce iz Odrancev s 5:2, v srečanju za prvo mesto pa nogometaši Umaga visoko (7:0) ekipo Save. Pokal Staneta Perca je osvojila enajsteterica iz Umaga, pokal za najboljšega strelca turnirja — podelila ga je mladinska organizacija iz Lesce — pa je prejel član zmagovite ekipe Lučo Zukinja. R. Antolin

Teniško tekmovanje na novih igriščih

Bled — 52 igralcev tenisa iz različnih krajev, med njimi tudi nekaj turistov se je udeležilo teniškega tekmovanja za pokal Bleda, ki ga je na novih igriščih ob regatnem centru v Zaki pripravilo Hotelsko turistično podjetje. Odlična udeležba le potrjuje, da je Bled takšna igrišča vsakakor potreboval. Z njimi bodo obogatili poletno turistično ponudbo in povrnili Bledu sloves teniškega središča. Na turnirju je zmagal Kranjčan Starman, ki je v finalu premagal Jeseničana Gaserja. V borbi za tretje mesto je Kranjčan Vengust ugnal Mariborčana Ravnika. Zaradi velikega zanimanja za tenis se je Hotelsko turistično podjetje odločilo, da podoben turnir pripravi še 24. septembra. J. Rabič

Z udarniškim delom do kegljišča — V petek, 26. avgusta, so na Orehku krajanji slovesno odprli novo dvostezno balinišče. V zgradbo z udarniškim delom. Zgled so Orehovčani in Drulovčani dobili čez Savo, pri Prebačevcih, ki s stoji »Rogovilo« in baliništvom delajo skomine vsem Zasavcem. No, lepo, modernó urejeno, ki ima zraven tudi mali bife, je zgrajeno in obisk že v prvih dneh veliki. Zagotovo bo prav balinišče postalo ena zelo močnih vezi na Zasavju.

Šport združuje

Orehek pri Kranju — Tako, kot je pa zadnja leta oživilo športno življenje na Orehku in v Drulovki pri Kranju, krajanji ne pomnijo. Vse se je začelo z novo šolo, ki je dobila tudi lepo telovadnico in potem igrišče za košarko in roketno pri šoli, lani pa še novo nogometno igrišče ob Savi. Pred dnevi, ob krajevnem prazniku, pa so na Orehku odkrili novo dvostezno balinišče, zgrajeno povsem z udarniškim delom.

Kot pove predsednik Športnega društva »Zarica« v krajevni skupnosti Orehek-Drulovka Marko Oblak, so zelo delovni. Zato so pritegnili tudi toliko mladih. Nogometni klub ima dve ekipi, mladinsko in pionirsko. Člansko vodi Sržan Očepek, pionirsko pa Stojan Humar. Obe ekipi tekmujejo v občinski nogometni ligi.

Veliko je vredno novo nogometno igrišče. Izredno lepo je urejeno, v čudovitem okolju ob Savi. Zdjaj so postavili še uto za garderobe. Veseli so, da so pridobili toliko pionirjev. Mlajše pionirje, do 4. razreda, so vse oblekli v drese. Pa tudi dobro so se že odrezali: v ligi podružničnih šol v občini letos spomladi so bili tretji.

Tekmovalna ekipa nogometnega kluba pa sodeluje na vseh rekreacijskih tekmovanjih oziroma turnirjih. Zanje je redno organizirana vadba na igrišču malega nogometa pri šoli ali na igrišču ob Savi.

Z novim baliniščem na Orehku bo zaživela balinarska sekcija, ki je dosedaj morala iskati prostor za treninge drugod.

Tudi kegljaci so prizadeti. V krajevni skupnosti jih je kar lepo število, ki redno vadijo in tekmujejo. Za vsak krajevni praznik se pomerijo moške in ženske ekipe.

Zivahno je vedno tudi pri namiznem tenisu, za katerega je organizirana vadba v telovadnici šole. Kar v treh kategorijah so porazdeljeni: pionirji, mladinci in člani.

Najbolj veselo pa je pozimi na snegu. Vsako leto je organiziran tekaški tečaj, saj imajo krajanji Orehka in Drulovke izredno lepe možnosti teka na smučeh po Sorškem polju. Vsako zimo pa se krajanji pomerijo tudi v slalomu in veleslalomu. Letos se ga je udeležilo že okrog 150 krajanov.

Tudi z odbojko se rekreirajo krajanji Orehka in Drulovke. Tekmovalna ekipa redno vadi na igrišču ob šoli.

Eden od športov, ki je menda že najdlje živ v tej krajevni skupnosti, pa je šah. Vsako leto prirejajo tekmovanje v šoli. Rezultati so odlični in nekaj pionirjev se je v šahu pomerilo tudi na republiških tekmovanjih.

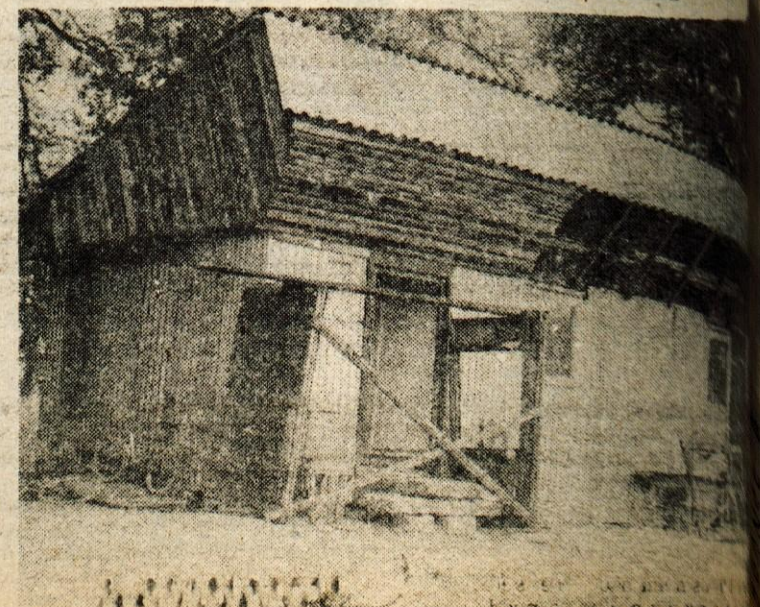
Marko Oblak, predsednik Športnega društva »Zarica« v krajevni skupnosti Orehek-Drulovka: »Obliko, le še dobre ekipe moramo imeti skupaj.«

Niso pa pozabili tudi na kreacijo starejših. Zenski vsak četrtek v šolski telovadnici pravijo, da bodo redno popostrile še z aerobiko. Mladi dobivajo ob petkih, prav tako vski telovadnici, pri odbojki na mizni.

Imajo pa navdušeni tudi krajevni skupnosti Orehka in Drulovke, ki se vrsto želja. Morda to, bo zraslo ob Savi ter se popostrile še z aerobiko. Mladi dobivajo ob petkih, prav tako vski telovadnici, pri odbojki na mizni.

Besedilo in slike: D. Dolenc

K nogometnemu igrišču ob šoli — Lani so mladi na Orehku in Drulovke, ki so imeli tudi njihovi prijatelji in drugih koncev Kranjskega, uredili nogometno igrišče. Pred kratkim pa so člani Športnega društva »Zarica« v krajevni skupnosti Orehek-Drulovka tu postavili tako garderobe. Preuredili so tudi gradbene ute, ki jo je krajevna skupnost kupila za gradnjo nove šole. Prekrili so jo, preuredili popravili in že služi strojenosti. Tudi to delo je bilo opravljeno z udarniškim delom.

Živahno na Rudnem polju

Kranjski šestnajstletniki in šestnajstletnice (mladi kmetje in deklici) se tudi letos na Pokljuki udeležujejo vojaškega usposabljanja, ga predvideva zakon o IO in DS mladino, ki ne obiskuje srednjih šol. Tokrat so na osemnajstdnevem usposabljanju mladinke in mladinci rojeni leta 1967. Usposabljanje na Pokljuki poteka od 2. avgusta do 3. septembra.

Kranjska občina usposablja mladino na Pokljuki že peto leto. Lani se ji pridružili še radovljiška in senjska občina, letos pa tudi Loka. Tako je te dni na Pokljuki nekaj čez 200 mladih, od tega približno polovica fantov in ravnostolko deklet.

Program usposabljanja predpisuje republiški sekretariat za ljudstvo obrambo in od lani poleg strokovnih tem, ki so na programu določen, vsebuje še popoldanske športne in kulturne aktivnosti. Strokovni program izvajajo sekretariati za LO občin, iz katerih so mladinci, ki so na usposabljanju, program za popoldanske aktivnosti pa je pripravil sekretariat Medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko.

V strokovnem delu usposabljanja, udeleženci v učilnicah in na poligonih spoznavajo osnovno vojaško znanje in veščine. Več kot polovico časa, namenjenega urjenju, porabijo za spoznavanje vseh vrst pehotnega orožja. V popoldanskem času organizirajo pohode, pripravljajo športna tekmovanja, gledajo športne in turistične ter celovečerne filme, diaprojektivno o mladinskih delovnih aktivnostih. Zvečer redno spremljajo TV oddaje, potem pa se zberejo ob kulturnem programu, na plesu ali tabornem ognju.

»Kljub strukturi udeležencev nimamo nobenih težav, pravi starešina, Maks Špik, ki je odgovoren za izvajanje pouka kranjskih mladincev. «Z vsemi udeleženci smo se srečali že pred usposabljanjem na dravniškem pregledu in ob delitvi preme. V prvih urah pouka smo nam razložili smisel in pomen usposabljanja ter predstavili program. Imeli so tudi predavanje o odnosih v skupini in o odnosih med spoloma.

Res nimamo nobenih težav. Pojdi za delo so idealni — seveda v vojaškem smislu — za kar smo v vseh komandah kranjske vojašnice. Ta nam je odstopila potrebno delo desetarjev, ki kot komandirji oddelkov pomagajo komandirjem vodov pri praktičnem pouku. Program se izvaja po načrtih — veliko radi zaradi ustreznega vremena. Mladinci so radi zaposleni in uspešno sledijo pouku. Mislím, da smo starešine do njih ravno dovolj strogo in hkrati dovolj razumevajoči.

Za popoldanske aktivnosti je zaposlen starešina Zoran Klemencič. Program je prilagojen strukturi udeležencev, zato mora biti živahen in koristen. Predstavniki vodov za šolstvo in Centra za socialno delo so pripravili predavanje o poklicnem usmerjanju. Predsedniki izvršnih svetov občin so pred-

stavili gospodarski in družbenopolitični položaj v posamezni občini. O vlogi in o pomenu ZSMS so se z udeleženci pogovarjali predstavniki občinskih konferenc ZSMS. Ustanovili smo mladinski aktiv in komisije za šport, za kulturo in za informiranje, v katerih so predstavniki posameznih vodov. Udeleženci so zelo prizadevni in predstavniki občinskih konferenc ZSMS, ki smo zadalženi za popoldansko delo, le usklajujemo njihove dejavnosti, oziroma smo le njihovi mentorji.

Tako o usposabljanju starešine. Kako pa udeleženci?

Dani Novak iz Kranja, ki je zaposlena v Iskrinem tozdu Števeci, je določeno sliko o usposabljanju dobila že iz pripovedi sodelavk, ki so bile na Pokljuki lani. Izkoristila je že letni dopust in po počitnicah na morju ji takale »vojaščina« na hladni Pokljuki ne »diši« prav preveč. Pouk se ji sicer zdi zanimiv, a dvomi, da si bo zapomnila kaj več kot polovico podane snovi. Pohvali odnose med udeleženci in med njimi in starešinami, negoduje pa nad pre zgodnjim vstajanjem. »Na tale vojaški dnevni red sem se sedaj že navadila, a vseeno komaj čakam, da preidem zopet na domačega,« pravi Dani.

Dani na Pokljuki ni preveč všeč. Drugače pa zase meni Branko Špik, doma iz Sovodnja. Šele 4 mesece je zaposlen v Eti Cerkno in zato še ni dobil rednega letnega dopusta. Usposabljanje na Pokljuki mu tako letos pomeni edine »počitnice«. S pričakovanimi počitnicami žal ne gre. Skupaj zgodnje vstajanje in natančno postiljanje, a Branku je na Pokljuki vseeno všeč. »Rad delam z orožjem,« pravi in hudo mušno pristavi: »Bo vsaj potem pri vojakih lažje.«

T. Jurjevč

OBVESTILO

Cestno podjetje v Kranju, obvešča, da je občinska cesta **BESNICA—NEMILJE** do 22. septembra 1983 zaprta za ves promet zaradi izvajanja gradbenih del. Avtobusni promet je urejen s prestopanjem. Za ostali promet pa je obvoz na relaciji **BESNICA—KRANJ—KROPA—JAMNIK—NEMILJE** in obratno.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da gradbena dela na tem odseku iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

CESTNO PODJETJE KRANJ

razpisuje licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. tovorno vozilo Tatra 148, letnik 1973, nevozno,	200.000 din
2. tovorno vozilo Tatra 148, letnik 1972, nevozno,	190.000 din
3. vozilo kombi IMV Tourist 1600, letnik 196,	32.000 din
4. bencinski vibrator Wacker FWN-12/400, letnik 1971,	3.000 din
5. pisalni stroj TOPS-S3, letnik 1963,	900 din
6. računski stroj Odhner, letnik 1968,	350 din
7. omara lesena, letnik 1962,	750 din
8. elektromotor Rade Končar 4AZ 2,2 KW, letnik 1966,	950 din
9. razni razhodovni rezervni deli Moris, FAP, Zill, Zastava, Fagram, 600 H, TG 90, TG 170	

V ceni ni vračunan prometni davek. Licitacija bo 2. 9. 1983 ob 12. uri v sejni sobi podjetja. Ogled je možen 2. 9. 1983 od 7. ure dalje na Jezerski cesti 20.

K licitaciji pristopijo pravne in fizične osebe, ki morajo pred pričetkom licitacije plačati 10 % polog od izklicne cene.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE KRANJ, JLA 2
TOZD Tovarna olja OLJARICA Britof

oglašja na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

KV KLJUČAVNIČARJA
za ključavničarko-vzdrževalna dela

Posebni pogoji:
— 2 leti delovnih izkušenj, zaželen je izpit za kurjača visokotlačnih kotlov.

DELAVCA BREZ POKLICA
za kuhanje mastne kisline

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

Marija Miklavčec:

Z mladimi je čudovito delati

Deset let je že, odkar stoji na Orehku pri Kranju nova šola. Kako hitri čas. Deset let, odkar je sprejela prve prčke in prve otroke v svoj vrtec. In deset let, odkar je tu Marija Miklavčec, vodja šole. Iz Stražišča je prišla. Tu je prej dvanajst let učila šeste, sedme in osme razrede. Deset let je v Stražišču vodila pevski zbor. Sedem let je bila mentor pionirske organizacije.

Na Orehku pa uči tretje razrede. In na skrbi ima vso šolo, vrtec. Ni majhna takšna odgovornost. Kljub temu, da je to nova šola, ki še ne zahteva popravi, da ima vsega le štiri tovarišice in dve vzgojiteljici, kuharico in čistilko. Bila je velika sprememba, ki je zahtevala svoje.

Na Orehek je prišla prav v tistem času, ko se je v šole uvajala nova matematika, ki ni nič manj preglativ delala učiteljem kot učencem. Seminarji nove matematike, nov učni program, nova šola, novi učenci, nov način dela. Tu se je bilo treba posvetiti enemu razredu od začetka do konca pouka. Nič več skakanja iz razreda v razred. Vsako uro nova snov, nič ponavljanja od razreda do razreda. To je zahtevalo svoje. A delo je bilo bolj pestro, stiki z učenci tesnejši, bolj prisrčni.

Vodenje šole je zahtevalo svoje. Povezava z matično šolo v Stražišču je bila že vzpostavljena, toda tu je bila krajevna skupnost, ki je tako težko čakala na novo šolo, ne le zato, da bo sprejela njihove otroke, da se jim ne bo treba več voziti daleč v Stražišče, da ne bodo za starši vsakega otroka vsakokrat trepetali, ali se bo vrnil zdrav čez vsa ta cestna križišča, temveč potrebovali so jo tudi drugače. Šola je zdaj postala nekakšni prosvetni in kulturni center krajevne skupnosti Orehek-Drulovka. Organizatorjem proslav in raznih drugih prireditev je zdaj odleglo. Za kulturni program bo odslej skrbela šola...

In že so bile tu nove naloge za mlade tovarišice, ki so na Orehku vzgajale mladi rod. Posebej za vodjo šole Marijo Miklavčec. Z vso resnostjo so se zavzele za nje. Kakšna razlika od proslav prej in zdaj! Nikoli ne

bom pozabila prve komemoracije ob spomeniku padlih na Orehku! Ko se je okrog spomenika zgrnil ves šolski in predšolski drobiž, ko so učenčki zdeklamirali partizanske pesmice in je pevski zborček zapel ubrano, lepo, glasno... In za njimi je pri spomeniku ostalo sto in več lučic, ki so gorele in plapolale dolgo v noč. Bilo je prelepo!

In potem proslave za 29. november, pa veselice in otroške zabave ob novem letu, pustni sprevodi ob pustu. In ganjivi, prisrčni osmi marci! Kako čudovito so vsakič tovarišice z otroki okrasile svojo telovadnico! Vsakič po drugačni zamisli! In kako neprisluseno so vse to znanje in spretnost prenašale na mladi rod...

Prvi dve leti je bilo težko, pripoveduje tovarišica Miklavčeva. Vsak začetek je pač težak. Potem so se začele drugačne težave. Šola je postala premajhna in morali so razrede razvrstiti v dve izmeni. Posebno za prostovoljne dejavnosti je bilo zdaj težje. Eni so morali vedno posebej prihajati v šolo, kajti vmesno popoldanski čas je bil prekratek za toliko dejavnosti, kot jih je na šoli: pevski zbor, šahovski krožek, košarkarski, krožek za ročna dela, orodna telovadba, taborniki, nogometaši...

Potem so se odločili za adaptacijo; iz podstrešnih prostorov so lani pridobili pet novih učilnic. Zdej je v Orehku na šoli spet enozimski pouk, dva razreda pa posojajo učencem osnovne šole s Planine, ki jih

doma prav tako pestijo prostori.

Pet let je v šoli tudi stanovala. Kar težko ji je bilo, prizna, ko se je selila. Tako blizu ji je kraj, njegovi problemi, njegovi ljudje. Uspehe otrok, ki odhajajo v višje razrede v Stražišče, spremlja tudi kasneje in vesela je, da so uspešni. To je otipljivo zagotovilo, da so jim v nižjih razredih dali pravo osnovo, pravo znanje.

Pohvali se tudi s kolektivom. Nekaj tovarišic je že njenih učenk. Dobro se razumejo. Če bi ne bilo razumevanja, sodelovanja, sloge, bi ne bilo toliko uspehov, ne toliko in takšnih proslav, razstav, prireditev. Zares, odlično so se ujele tako z otroki kot s krajevno skupnostjo. Ravno zdaj se udeležujejo seminarjev za nov učni načrt. V prvih razredih bodo po novem naravoslovni dnevi, kulturni dnevi in dnevi družbenopotrebnega dela. Torej, še večja, še tesnejša povezava šole s krajem.

Krajevna skupnost Orehek-Drulovka pravkar praznuje svoj krajevni praznik. 20. avgust je njihov dan. To je še čas počitnic. Zato so zdaj krajani sklenili, da bi glavno praznovanje, zaključek aktivnosti predstavili na začetek septembra, ko bodo tu že zbrani šolarji. Tovarišice so seveda takoj, kot vsako leto doslej, ponudile svojo pomoč. Brez otrok in tovarišic ne gre.

»Bogate zgodovine še ni na naši šoli,« razmišlja tovarišica Miklavčeva, »bilo pa je že veliko lepih dogodkov. Vsaka proslava, vsaka prireditev je bila bogata, doživljiva. Z mladimi je čudovito delati. Danes mojega tretjega razreda ne bi zamenjala za nobenega višjega. Koliko odkritosrčnosti, koliko pristnosti je v otrokih. Med odraslimi ljudmi ni nikoli tako tesnih, tako čustvenih vezi, kot jih lahko navežeš z otroki. Pogledaš mu v oči, pogledaš v dušo. In pogled pove, ali je v duši ta trenutek veselje, ali je žalostno, ali razume razlago ali ne... Izžarevajo sebe.«

Deset let šole na Orehku je tudi za krajevno skupnost lep jubilej. Krajinjo so hvaležni svojim tovarišicam in jim žele še veliko uspehov in veliko lepih trenutkov v njihovem kraju.

D. Dolenc

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov n. o. sol. o.

Kadrovski sektor DO objavlja naslednje proste delovne naloge:

a) v splošnem sektorju

ADMINISTRATIVNA TEHNIČNA OPRAVILA V ZVEZI S SKLICEVANJEM SESTANKOV DPO

Pogoji:

- administrativni tehnik s 3 leti delovnih izkušenj,
- primerno znanje strojepisja in stenografije.

b) v kadrovskem sektorju

REŠEVANJE STANOVANJSKE PROBLEMATIKE

Pogoji:

- socialni delavec ali inženir organizacije dela, kadrovske smeri s 3 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,

c) v sektorju za organizacijo proizvodnje

PLANIRANJE PROIZVODNJE za področje izdelave cevi

Pogoji:

- inženir organizacije dela ali inženir gumarske tehnologije s 3 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok.

OBLIKOVANJE PRETOKA MATERIALA

Pogoji:

- inženir organizacije dela ali strojni inženir s 3 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,

d) v tozdu Tovarna Avtopnevmatike Sava-Semperit

STRUŽENJE ZAHTEVNIH IN SPECIALNIH STROJNIH DELOV

Pogoji:

- strugar z 2 letoma ustreznih delovnih izkušenj,
- 2 mesečno poskusno delo.

STROJNA VZDRŽEVALNA DELA

Pogoji:

- strojni ključavničar s 6 meseci ustreznih delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- 2 mesečno poskusno delo.

Delo je v treh izmenah.

MAZANJE STROJEV

Pogoji:

- nepopolna šola kovinske smeri ali zaključena osnovna šola,
- 2 mesečno poskusno delo,

Delo je v prvi izmeni.

e) v tozdu VZDRŽEVANJE

STROJNA VZDRŽEVALNA DELA

Pogoji:

- strojni ključavničar s 6 meseci ustreznih delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- 2 mesečno poskusno delo.

Delo je v treh izmenah

Drugi pogoji:

- primerne psihološke lastnosti in zdravstvene sposobnosti.

Nastop dela možen takoj ali po dogovoru.

Za vse objavljene delovne naloge se sklone delovno razmerje za nedoločen čas.

Pismene prijave sprejema kadrovski sektor, oddelek za kadrovanje, 64000 KRANJ, Škofjeloška 6 v roku 8 dni od dneva objave.

ŽIVILA

Trgovska in gostinska
DO ŽIVILA KRANJ n. sol. o.
Naklo 252

TOZD Veleprodaja Kranj n. sol. o., Naklo 252, razpisuje na podlagi 8. člena zakona o prometu z nepremičninami (Ur. list SRS, št. 19/76) in sklepa 11. seje delavskega sveta TOZD z dne 5. 7. 1983

javno dražbo

za prodajo poslovne stavbe (pražarne) v Naklem z bruto gradbeno površino 180,48 m² in pripadajočega stavbnega zemljišča v izmeri 241,00 m², parc. 61/4, vl. 337, k. o. Naklo, pod naslednjimi pogoji:

- izključna cena je 528.565,00 din.

- udeleženci javne dražbe morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 100.000,00 din in sicer s plačilom na žiro račun TOZD Veleprodaja Kranj, št. 51500-601-15762 pri SDK Kranj,
- udeležencu, ki uspe na dražbi, se varščina vračuna v ceno, ostalim pa se varščina vrne v 15 dneh po dražbi brez obresti,
- varščina zapade v korist prodajalca, če kupec odstopi od ponudbe, potem ko je uspel na dražbi,
- kupec je dolžan plačati izključno ceno za poslovno stavbo in pripadajoče zemljišče ob podpisu pogodbe. Pogodba bo podpisana v 15 dneh po opravljeni dražbi,
- prometni davek in stroške ocenitve nosi kupec,
- zemljiško-knjižno stanje uredi kupec na lastne stroške.

Pod enakimi pogoji imajo prednost tisti udeleženci dražbe, ki zagotavljajo prodajalcu brezplačno uporabo poslovne stavbe, za dobo 5 let, šteto od naslednjega meseca po opravljeni dražbi in ki zagotovijo enakovredno zemljišče z enako ali večjo površino.

Javna dražba se bo opravila dne 16. 9. 1983 s pričetkom ob 9. uri in sicer v prostorih prodajalca v Naklem 252, 1. nadstropje. Ogled stavbe je možen v dneh 12. in 13. 9. 1983 v času med 8. in 10. uro, s tem, da ogled predhodno najavite investicijski službi prodajalca v Naklem 252, telefon: 47-260.

S podrobnejšimi pogoji se zainteresirani lahko seznanijo v že navedeni investicijski službi.

Tovarna obutve PEKO
n. sol. o. TRŽIČ

TOZD nakup in prodaja na debelo KOMERCIALA n. sol. o. Tržič objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja dela in naloge

VODENJE REFERENTA ROCKPORT

Pogoji za sprejem:

- dipl. ekonomist in eno leto delovnih izkušenj na področju nalog izvoza
- ekonomist in tri leta delovnih izkušenj na področju nalog izvoza,
- aktivno znanje angleškega jezika,
- pogoji za opravljanje zunanje trgovinskih poslov po veljavnih predpisih,
- seminarji o novostih na področju zunanje trgovinskega in deviznega poslovanja.

Posebne zahteve:

- sposobnost sodelovanja in organiziranja,
- sposobnost logičnega mišljenja,
- samostojnost pri delu,
- iniciativnost.

Poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi v kadrovski oddelek tovarne.

TEKSTILINDUS

KRANJ

TEKSTILINDUS KRANJ

Delavski svet DSSS razpisuje naslednje prosto delo oziroma nalogo delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v DS Skupne službe:

VODENJE EKONOMSKEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje, oziroma da ima:

- visoko izobrazbo ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na strokovnih delih ekonomskega področja,

Poleg zgoraj navedenih pogojev mora kandidat imeti še:

- vodstvene in organizacijske sposobnosti za uspešno vodenje sektorja, kar se dokazuje z dosedanjim delom oziroma zaposlitvijo,
- osebnostne in moralno politične vrline, ki zagotavljajo uspešno delo in razvijanje samoupravnih odnosov.

Mandatna doba traja 4 leta.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri kandidata.

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pismene priglasitve s kratkim opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 10 dni po objavi razpisa priporočeno na naslov Tekstilindus Kranj, kadrovski sektor, pod oznako »razpis DSSS«.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM BLED

Prešernova 32

Na podlagi 128. člena statuta SŠGT Bled svet šole razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo,
- da ima pedagoško izobrazbo ter najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja šola za gostinstvo in turizem Bled, Prešernova 32 z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi sveta šole.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE KRANJ

Objavlja zbiranje ponudb za oddajo poslovnega prostora v Kranju, Trubarjev trg 10 v najem.

Površina poslovnega prostora znaša 74,30 m² in se nahaja v pritličju stanovanjskega objekta. Poslovni prostor je predviden za storitveno obrt (urarji, zlatarji, šivilje) ali gostinske prostore z omejenim delovnim časom.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe v zaprti kuverti z oznako »Ponudba za najem poslovnega prostora« v 15 dneh po objavi v časopisu Glas na naslov: DO Domplan, Cesta JLA 14, Kranj. Ponudba naj vsebuje natančnejši opis dejavnosti in ponudeno višino mesečne najemnine.

Odpiranje ponudb bo 14. 9. 1983 ob 15. uri v prostorih DO Domplan Kranj, JLA 14 (Velika sejna soba).

Podrobnejše informacije daje pravna služba DO Domplan Kranj.

MALI

OGLASI tel.: 27-

PRODAM

KLAVIRSKO HARMONIKO

120-basno, četrtič uglasec prodam. Telefon 064-75-944

Prodajam več plemenskih fon 064-60-956

Prodajam rabljen PRALNIK ranje. Kranj, Trojarjeva 17

Ugodno prodajam novo POS dnevno sobo, lahko po delu tudi za samsko sobo. 064-62-588

Prodajam 20 do 130 kg težke ČE. Možna dostava na dom. Log 9, Škofja Loka

Prodajam 12 BARSKIH MOTOR za čoln, brezhibno 18 KM. Telefon 24-685 od 7. do 20. do 22. ure

Prodajam KINOPROJEKTOR in KAMERO. Naslov v ogledu delku.

Prodajam trajnožarečo PEČ busch in 6 kW termokamero PEČ. Telefon 064-26-655

Prodajam 280 kg LEPILA za plošče, brejo TELICO, po 20 mesecev) in hrastove DREŠ Žerjavka 9, Trboje, Kranj

Prodajam otroški športni Rozman, Križnarjeva pot 2

Prodajam 700 kosov stroja »vinkovci«. Strahinj 24, Naklo

Prodajam črnobel TELEVISION leta. Demšar, Deteljica 2, Trboje

Prodajam uokvirjen GORSKO krajina 80 x 30 cm. Telefon 064-75-944

Prodajam LEPILO za laminiranje BETONSKO ŽELEZO 10 mm PESEK in MIVKO. Telefon 064-75-944

Ugodno prodajam dobro SEDEŽNO GARNITURO. 158, tel. 40-524

Prodajam globok OTROŠKI modre barve. Podrekar, Kranj

Prodajam mlado KOZO. Žirovnica

Prodajam PRAŠICE za dvobrazdni traktorski PLOV vodje 3. 61211 Šmartno pod Škafarji

Prodajam 1 leto stare KOKOŠI ce in KOKOŠI za zakol. Naklo

Ugodno prodajam AKVARIUM deli, rastlinami in ribami. vo, Gradnikova 123, Radovljica

Prodajam otroško POSTELNIGIEM. Informacije po tel. 22. dopoldan

Majhnega leta in pol PSIČKA mešanica utico z dvema prostoroma in telju živali. Naklo, tel. 47-400

Prodajam dvizna balkonska VRATA. Telefon 064-75-784

Prodajam OTROŠKO KOLIC Jožica Goreta, Brezje 69/A

Prodajam GRADBENO DROGO ZASTAVO 750 po delih. SRS 82-861, int. 26 dopoldan

Prodajam CIRKULAR LAMINIRAN. Telefon 81-608

Ugodno prodajam SEDEŽNOSTURO z mizo, vse dobro oblikovane formacije vsak dan po 16. ura, Gradnikova 131, stanovanje 131

Prodajam PSIČKO-NJEL, črne barve, z rožnato 6 tednov. Telefon 50-137

Prodajam enoletne južnjane SERE, ohranjeno trajno PEČ, električni kamin – Rozman Sodja, Jelovška 20, Bistrica

Prodajam 230-listrski Puhar, c. Jake Platiše 3, Koper kopališču)

Prodajam 9 mesecev Begunje 97

Prodajam PSIČKA, nemški starega 7 tednov. Vodnik, naselje 23, Škofja Loka, tel. 064-75-944

TRIGLAV KONFERENCA

p. o. KRANJ

Savska 34

objavlja razpis za dobo

ŠTIPENDIJ ZA PROJEKTOVANJE

TEKSTILNEGA KONFEKCIJSKEGA

IV. ZAHTEVNOSTNO STOPNJO (ŠIVILJA)

Kandidati za sklenjene droskih stipendij morajo imeti izpolnjen obrazec zahtevek za uveljavljanje

cialnovarstvenih pravil trdilo o vpisu v šolo

nje šolsko sprave

15. 9. 1983 na gornji

prodam prikolico SIP 17 Šempeter, maj Janez, Zalog 8, p. Golnik.
 prodam PEČ tobi, širina 50 cm, na gorivo. Majda Boben, Radovljica, Kovaška 19, tel. 75-953 8541
 prodam OTROŠKO KOLO, močne konstrukcije, od 5 do 10 let. Breg 3, (popoldan) 8542
 prodam globok OTROŠKI VOZIK, Barbara Štros, tel. 26-261, int. 26 8543
 prodam PREVIJALNO MIZO s prenikli, primerno za previjanje in kuje otrok. Tatjana Hribar, Vidmarjeva/A. Kranj 8544

Pod sifro: Nagrada ali po tel. 23-733 od 15. do 17. ure 8561
 Blizu tekstilne šole oddam SOBO študentkam. Naslov v oglasnem oddelku. 8562
 V najem vzamem SOBO ali GARSONJERO s preskrbljenim ogrevanjem, v Kranju. Telefon 23-811 vsako popoldne 8563
 Zemenjam trisobno komfortno STANOVANJE v Škofji Loki za HIŠO v III. fazi, najraje v Škofji Loki. Ponudbe po tel. 064-61-225 po 16. uri 8564
 Kupim dvosobno STANOVANJE ali dvosobno s kabinetom v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe po tel. 28-367 8565

POSESTI

GARAŽO vzamem v najem. Najraje v okolici vodovodnega stolpa. Telefon 22-419 8374
 Najboljšemu ponudniku prodamo novo stanovanjsko HIŠO blizu Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku. 8379
 Takoj kupim gradbeno PARCELO z vso potrebno dokumentacijo, oddaljeno od Kranja največ 10 km. Informacije po tel. 25-764 ali naslov: Drago Gajič, Sorlijeva 25, Kranj 8566

ZAPOSLITVE

Zaposlim DELAVCA v ključavničarski stroki z znanjem varenja. Repovž, Strahinj 34, tel. 47-409 8383
 FRIZERSKO pomočnico (dobro moč) z nekaj prakse takoj sprejemem. FRIZERSKI SALON PIRC Slavka, Kranj, Cankarjeva 8 8385
 Takoj zaposlim KV MIZARJA in delavca za pričetev del pri sestavi furnirja. MIZARSTVO ŠENK, Britof 23, Kranj, tel. 22-614 8567

OBVESTILA

Prevzamem vse vrste ROČNIH IZKOPOV (kanalov, temeljev, greznic). Gojko Kovačevič, Škofjeloška 8/A, Kranj 8568

IZGUBLJENO

Prosim poštenega najditelja ZAPESTNICE, ki sem jo izgubila v četrtek, 25.8. 1983 na relaciji Škofja Loka-Podlubnik, da mi jo proti nagradi vrne. Telefon 60-093 dopoldan, 62-445 popoldan 8569

OSTALO

Iščem POLAGALCA TLAKOV in ostalih del v hiši. Sp. Duplje 24/A 8570
 Preključujem besede, ki sem jih izrekla Franciški Rizvanovič, Selca 114, zoper njene matere. Marjeta Anžič, Selca 88 8571

inles vrata
garažna vrata

VOZILA

prodam ZASTAVO 750, letnik november 1976. Šenčur, Partizanska 23 8310
 prodam FIAT 126-P, letnik 1977. Grenc 4, Škofja Loka 8454
 prodam odlično ohranjen CITROEN super 1.3. Kličite po tel. 24-685 od 21. ure 8546
 prodam VW GOLF original nemški. Informacije po tel. 061-74-971 8547
 prodam tovorno PRIKOLICO za prvi avto. Matija Kapler, Planina 60, Kranj. Ogled ves dan 8548
 prodam dobro ohranjen MOPED avtomobil. Čirče, Smedniška 20, Kranj 8549
 prodam ZASTAVO 750, letnik 1974. Selnica 1, Naklo 8550
 prodam R-4, letnik 1977, potreben karskega popravila. Telefon 22-298 8551
 prodam ZASTAVO 101, letnik 1977. Črnc Grlic, Črničev 10/A, Brezje 8552
 prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1972, brezno, registrirano do julija 1984, pro. Telefon 25-920 popoldan 8553
 prodam ZASTAVO 750, letnik 1976.embra, prevoženih 28.000 km, odli-ohranjeno, Heberl, Selo 56, Bled 8554
 prodam ŠKODO 105 L, letnik 1978, 90 km, za 16 SM. Ljubo Brezovnik, Selnica 13, Bled 8555
 prodam APN-4. Bitenc, Breg 8556
 prodam MENJALNIK za ŠKODO L. Zupan, Lancovo 7, Radovljica 8557
 prodam ZASTAVO 101, letnik 1976. Eržen, Lancovo 20, Radovljica 8558
 prodam ESCORT, letnik 1971, in nova blatnika za Z-1300 prodam. Ni Jurkič, Križe 14 pri Trziču (bivša Selnica) 8559
 prodam AMI 8, letnik 1976, 90 km, registriran do avgusta 1984. Triglavška 14, Radovljica 8560

STANOVANJA

Iščem fant išče SOBO v Škofji Loki okolici. Možna pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglasnem oddelku. 8365
 Zemenjam enosobno družbeno STANOVANJE na Zlatem polju za večje.

ŠOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET KRANJ
 Zupančičeva 22
 Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge
UČITELJA FIZIKE IN MATEMATIKE (profesor)
 za določen čas (v času nado-meščanja delavke na porodniškem dopustu) od 1. 9. 1983 do 1. 2. 1984
 Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa.

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše drage žene, sestre, tete
MARIJE PUSTOVRH
 roj. BENEDIK
 se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, darovali cvetje in vence. Iskrena hvala dr. Bajžlju za lajšanje bolečin, pevcem in g. kaplanu za opravljen obred.
VSEM ŠE ENKRAT HVALA!
VSI NJENI

V SPOMIN
 Že eno leto v grobu spiš, a v naših srcih še živiš, ne mine ura, dan, ne noč, povsod si z nami ti navzoč.
 V četrtek, 1. septembra 1983, bo minilo leto, odkar ni več med nami našega ljubelega moža, očeta in brata
JANEZA VALJAVCA
 z Brezj
 Vsem, ki ste ga imeli radi, se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob in prinašate cvetje in prižigate svečke, naša iskrena hvala.
VSI NJEGOVI
 Brezje, 1. septembra 1983

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi dragega moža
ALOJZA HAFNARJA
 Vrbanovega
 se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala Rotovim za vso pomoč, zdravniku dr. Janezu Bajžlju za zdravljenje in osebju Bolnišnice Golnik. Zahvaljujemo se pevcem in g. kaplanu za lepo opravljen pogreb.
VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ ISKRENA HVALA!
ŽALUJOČA ŽENA MARA IN DRUGO SORODSTVO
 Bitnje, 22. avgusta 1983

ZAHVALA
 Zahvaljujemo se vsem, ki ste našo mamo
MARIJO PERNE
 spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in se od nje poslovili. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, zdravniku dr. Bajžlju, ki jo je zdravil, pevcem in duhovniku za opravljen pogrebni obred.
VSI NJENI
 Kranj, 24. avgusta 1983

Obrtno združenje občine Kranj, Društvo obrtnikov občine Kranj, Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske,
 sporočamo žalostno vest, da je umrl
Franc Grašič — Blažun
 Iz Kranja
 (predsednik Obrtnega združenja Kranj, podpredsednik Društva obrtnikov občine Kranj, predsednik UO sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske)
 Pogreb bo v sredo, 31. avgusta 1983, ob 17. uri na pokopališču v Kranju.
Kranj, 29. avgusta 1983

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete
ANGELE VIDMAR
 se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, cvetje, vence ter spremstvo na zadnji poti. Prav posebno pa se zahvaljujemo Mariji Šenkovi za njeno skrb in pozornost v bolezni. Zahvaljujemo se tudi kolektivni tovarne IBI za podarjena venca, govornikom tov. Antonu Jeraju in tov. Alojzu Ažmanu za lepe besede ob odprtem grobu. Posebno pa se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem Društva upokojencev Britof-Predoslje za lepe žalostinke.
ŽALUJOČI VSI NJENI
 Britof, Šenčur, Amerika, 23. avgusta 1983

ŽIV-ŽAV pa tak!

Saj veste kakšen je čebelji panj. No, takšno je bilo v soboto celo Strazišče. Vrelo in bučalo je kot v panju. Saj tudi nič čudnega. Koliko avtomobilov je pridrlo z vseh strani, avtobusov, da so stražiški redarji imeli kaj delati! Iz Ljubljane je štirikrat

pripeljal in odpeljal krpan. In potem avtobusi iz Novega mesta, Maribora in še od kod. Vse je drlo proti Šempetru. In kako so hiteli ta mali. Prav nič jih ni bilo treba priganjati. Kaj veš, koliko boš zamudil, če ne boš pospešil korak...

V Šempetru pod Šmarjetno je bil v soboto vroč dan. Pravijo, da je prišlo na Andrejevo prireditev blizu dvanajst tisoč otrok in staršev. Zagotovo bo držalo, saj je bila dobesedno glava pri glavi. — Foto: D. Dolenc

Sotor, na katerem se je belil velik napis MAMI, IZGUBIL SEM SE, je bil ves čas oblegan. Nič čudnega pri taki gneči.

Program je bil pester, živ, nepretrgan in Andrej Šifrer je imel polne roke kot organizator, kot pevec, povezovalac programa, iskalec ockov in še kaj...

Pod Šempetrom so čakale že prve stojnice. Mimo sladke pene ni mogel nihče. Sploh pa ne mimo palačink. Največjih palačink na svetu, ki jih je za živžavovce pekel Andrej Sedej iz Porentovega doma v Kranjski gori! Ostale stojnice sedaj niso več toliko pomembne, zato hitro k Andreju, ki ga že slišimo po zvočniku. Spet se je izgubil nek malček. Na ves glas tuli v mikrofon in kliče očeta. Pa se ima tudi kje izgubiti. Gneča je huda. Pa to ni najhujše. Najhujše je, ko vse miglje. Sami miglje. Igrala so polna, vse leta sem in tja. Le množica pod odrom sedi kot pribita in gleda naravnost v mikrofon, v ansambel Modrino, v Andreja, ki vsake toliko zapoje kakšno svojo, ki zažiga pri otrocih, pa v Bojana, stražiškega kant autorja, pa v maržoretke, ki znajo plesati in metati palico v zrak, da je kaj, pa v preddvorsko najmlajšo folkloro, v Meto Zagorc, ki je na odru napravila pravo tekmovalje v plesih. Točno opoldne se je v zrak dvignila jata golobov pismonoš, ki jih je pripeljal poznani kranjski rejec golobov pismonoš Leo Suhy. Tik nad glavami so sfrtali nazaj proti domu. Joj, kaj vse se ni zgodilo na odru! Popoldne sta pa prišla tudi Tof in Rifle. Obljubo sta le držala. In potem je Rifle tako jokal za tisti svoj dinarček in vedno bolj in vedno bolj, da se kar ugnati ni mogel, otroci pa tudi ne — od smeha. Pa palčki so prišli na oder, pa Cveto Sever s svojim psom, pa čarovnik, pa Mateja Kolečnik iz Metlike, pa Marko Bizjak je igral na kitaro in Vlado Keršlin je pel. O, kakšen dan! Vse je bilo namenjeno le otrokom, starši so smeli le čakati in odpirati denarnico pri jedačah in pijačah in igračah. Pardon, stil od Radenske je bil zastoj. In vse ostalo je bilo brezplačno. Ni bilo vstopnine, otroci so dobili brezplačno barvice za risanje, trnek so metali in kar je prišlo na trnek, je bilo njihovo. In še in še!

Čakalnica za starše zgoraj v gozdu je bila polna ves dan. Moram priznati, da so bili potrpežljivi. So pa zanje lepo skrbeli stražiški gasilci, da niso sitnarili spodaj pri otrokih in jih na silo vlačili domov. Mirno so bili lahko tu ves dan. Če so bili lačni so stopili do dobro založenih stojnic, do palačink, ali pa po vroče miške, ki so jih cvrle stražiške mame.

In za vse tiste starše, ki so zdržali do konca, je žirovska godba, ki se je ves dan odlično držala, na koncu še posebej zaigrala. Program je bil tako dolg, da se je na veliko navdušenje otrok zavlekel kar do pol šestih.

To je bil velik, lep, čudovit in sploh enkratni dan. Andrej, da boš še kakšnega takšnega skupraj spravil!

D. Dolenc

S štoparame se je še najbolje videlo palčke in maržoretke na odru

GLASOVA ANKETA

Bolje več kot premalo de

V žirovski Alpini bodo letos do konca leta izvozili približno polovico proizvodnje. Da bodo ta ambiciozni načrt lahko uresničili, je treba izkoristiti vse notranje rezerve, vsak mora poprijeti kolikor se največ da. Delavci so se tudi dogovorili, da bodo delali ob sobotah, na dopustu pa so bili le teden dni. Vse kaže, da bo do zime treba kdaj pa kdaj tudi v nedeljo na delo. Kaj menijo o tako podaljšanem delovniku delavci?

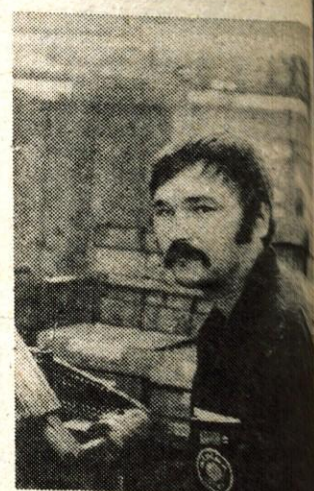
Milka Oblak dela na stroju za tanjšanje podplatov. Doma je iz Žirov: »Veliko bolj je, da imamo preveč dela, da delamo tudi ob sobotah, kot da bi bili brez njega. Več dela se bo poznalo tudi pri plači, kar je sedaj zelo pomembno, saj se iz dneva v dan vse draži. Imeli smo le teden dni kolektivnega dopusta in za ostale dni bomo tudi dobili doplačilo. Kdor pa je šel na morje ali kam drugam in je imel že prej vplačano, je seveda lahko šel, le kolektivnega dopusta je bilo komaj pet dni.

V Alpini delam že skoraj 30 let in v tem času smo že velikokrat delali več kot osem ur. Ko sem začela, je bil delovnik dolg 12 ur. Opoldne smo imeli uro pavze, da so bližnji, odšli domov, oddaljenejši pa v nekdanjo strojarno na kosilo. Zato menim, da bomo tudi sedaj ta dva meseca že zdržali, saj je to nujno, če hočemo imeti delo tudi vnaprej.

Stanko Gantar iz Žirovskega vrha dela na stroju za brušenje podplatov: »Dolarje potrebujemo, zato je treba stisniti. Sicer smb pa v Alpini delavci vajeni, da je treba najbolj delati ravno poleti, ko je čas dopustov. Delamo namreč zimsko obutev, ki mora biti

do jeseni v trgovinah. Prav v ta liniji smo imeli nekaj več dela, osem dni smo bili doma, se je pokvaril kompresor. Sicer pa morali zastoj nadoknaditi. Sicer pa menim, da dokler ne volj dela, se nam ni treba bati. V Alpini delam že 25 let, vedno smo premagali težave, imamo delavci občutek, da imamo kar solidna firma.

Rado Kunc iz Dobračeve dela na stroju za smirkanje pete: »Dopust tako in tako nisem namenjena nikamor in mi je prav vseeno, če bom doma ali ne. Sicer pa so se vodilni poslovanja in so nam dobro razložili, moramo več delati. Če bomo poslušali, ve zakaj se gre, seveda vedno nekateri, ki imajo gre v račun podaljšani delovnik, čeprav moramo delati sedaj, bomo imeli delo tudi prihodnje leto.«

L. Bogataj

Omejitve porabe elektrike

Danes so v Sloveniji uvedli večje omejitve porabe električne energije. Vse industrijske peči so omejene za polovico, pri čemer velja povedati, da jih na Gorenjskem nimamo. V tovarni dušika v Rušah je povsem omejena izdelava karbida, na polovico pa izdelava ferossilicija. V Železarni Store pa je povsem omejen plavž. Omejitve veljajo od 6. do 24. ure.

Oskrba z električno energijo se je v zadnjih dneh zelo zaostрила in ne zadoščajo več omejitve prve stopnje, ki se nanašajo na javno razsvetljavo, osvetljevanje izlozb in reklam. Poraba se je po dopustih, ko vse tovarne spet delajo, povečala. V rednem popravilu je jedrska elektrarna v Krškem, do večje okvare je prišlo v trboveljski toplotni elektrarni, vodne elektrarne pa zaradi suše ne delajo s polno močjo.

Že po 1. septembru se obetajo še večje omejitve porabe električne energije, saj si ne bomo mogli več pomagati z uvozom elektrike iz Italije. Na pomoč iz drugih republik ne moremo računati, saj imajo tam že sedaj večje omejitve porabe.

M. V.

Varstvo okolja je skrb posameznika in družbe

V Gorenji vasi je bil v nedeljo ustanovni občni zbor društva za varstvo okolja škofjeloške občine — Glavna naloga bo širjenje zavesti med ljudmi, da je skrb za okolje zadeva nas vseh in celotne družbe

Gorenja vas — V osnovni šoli dr. Ivan Tavčar v Gorenji vasi je bil v nedeljo ustanovni občni zbor društva za varstvo okolja škofjeloške občine. Razen ljubiteljev čistega okolja iz vse občine so se zbora udeležili predstavniki enakih društev iz drugih krajev in predstavniki Zveze društev za varstvo okolja Slovenije, med njimi predsednica zveze Jelka Kraigher, pogrešali pa so predstavnike občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Predsednik pripravljalnega odbora Franc Pintar iz Gorenje vasi je v uvodnem govoru povedal, da društvo ustanavljajo vsaj nekaj let prepozno, saj so sedaj tako reke kot zrak in bivalno okolje že tako zašvinjani, da je škoda že skoraj nepopravljiva, posegi v prostor, ki so v Škofjeloški občini naredili veliko škode, pa se enostavno ne morejo nikdar več popraviti. Zato tudi ni naključje, da so se za ustanovni zbor društva odločili v Gorenji vasi, saj je bilo v tem kraju v zadnjem času najhujše zaradi posegov v prostor veliko ne le gospodarske, temveč tudi politične škode. Večja skrb za varstvo okolja je potrebna tudi zaradi rudnika urana v

Žirovskem vrhu. Čeprav tehnologija zagotavlja varnost pred sevanjem, skrb ni nikdar odveč.

Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli program dela do leta 1985, v katerem so dali izreden poudarek varstvu zraka, voda, zemljišč in varstvu pred hrupom, skratka varstvu človekovega bivalnega in delovnega okolja. Slovenija je prizadeta kot bi v njej živelo pet in ne 2 milijona ljudi, le redke vode so še primerne za pitno vodo, posegi na rodovitno zemljo se še nadaljujejo, z odpadki se ne gospodari, ogrožena je kulturna in naravna dediščina. Škofjeloška občina na tem področju ni nobena izjema.

Glavna skrb društva bo širjenje zavesti med ljudmi, da je varstvo okolja zadeva vsakega posameznika in celotne družbe, sodelovalo pa tudi v vseh razpravah ob kakršnih koli posegih v okolje.

Sedež društva bo v Škofji Loki, kjer jim je Kmetijska zadruga Škofja Loka odstopila prostor za seje in delovanje. Za predsednika so izvolili Franca Pintarja iz Gorenje vasi.

L. Bogataj

IN
TURISTIČNO DRUŠTVO TRŽIČ
PRIREJATA

XV. TRADICIONALNO

ŠUŠTARSKO NEDELJO

SOBOTA, 3. septembra 1983

od 10. do 20. ure razstava obutve PEKO v paviljonu NOB
ob 18. in 20.30 modni reviji obutve PEKO pri paviljonu NOB

NEDELJA, 4. septembra 1983

ob 8. uri koncert glasbe na pihala
od 8. ure dalje »ŠUŠTARSKI SEMENI« na Trgu svobode
od 8. do 16. ure razstava obutve PEKO v paviljonu NOB
ob 9. 11.30 in 14. uri modne revije obutve PEKO pri paviljonu NOB

ob 15. uri na parkirnem prostoru ob Skupščini velika ŠUŠTARSKA VESELICA z bogatim središtvom. Igral bo ansambel TRGLA. Na veseličnem prostoru od 8. ure dalje preskrbjeno za hrano in pijačo

Ves dan je odprt oddelek usnarstva in čevljarstva v muzeju v ulici heroja Grajzera. Za tržiške specialitete bo poskrbljeno v gostinskih obratih. Razstava ptic pevk in papig. Odprta bo Kurkova hiša.

TRŽIČ VAS PRIČAKUJE!